
Ministerstwo Gospodarki

**PROGRAM DZIAŁAŃ WYKONAWCZYCH
NA LATA 2009 – 2012**

Załącznik 3.

do „Polityki energetycznej Polski do 2030 roku”

Warszawa, 10 listopada 2009 r.

Spis treści

Priorytet I. Poprawa efektywności energetycznej	3
Priorytet II. Wzrost bezpieczeństwa dostaw paliw i energii	8
<i>Węgiel</i>	<i>8</i>
<i>Gaz</i>	<i>13</i>
<i>Ropa naftowa i paliwa ciekłe</i>	<i>20</i>
<i>Energia elektryczna i ciepło</i>	<i>24</i>
Priorytet III. Dywersyfikacja struktury wytwarzania energii elektrycznej poprzez wprowadzenie energetyki jądrowej	30
Priorytet IV. Rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii, w tym biopaliw	35
Priorytet V. Rozwój konkurencyjnych rynków paliw i energii	40
Priorytet VI. Ograniczenie oddziaływania energetyki na środowisko	44

Priorytet I. **Poprawa efektywności energetycznej**

Działanie 1.1.	Ustalenie narodowego celu wzrostu efektywności energetycznej
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stworzenie ram prawnych dotyczących narodowego celu wzrostu efektywności energetycznej w zakresie zwiększenia oszczędności energii przez odbiorców końcowych w ustawie <i>o efektywności energetycznej</i> – 2009 r. 2. Wydanie rozporządzeń Rady Ministrów określających narodowy cel wzrostu efektywności energetycznej - okresowo od 2010 r. 3. Monitorowanie realizacji narodowego celu efektywności energetycznej – praca ciągła.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. gospodarki (zadanie 1 i 2) • Podmiot wskazany w ustawie <i>o efektywności energetycznej</i> (zadanie 3)

Działanie 1.2.	Wprowadzenie systemowego mechanizmu wsparcia dla działań służących realizacji narodowego celu wzrostu efektywności energetycznej
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Określenie ram prawnych dla systemu wsparcia poprzez ustawę <i>o efektywności energetycznej</i> – 2009 r. 2. Wspieranie wybranych przedsięwzięć – praca ciągła od 2011 r. 3. Monitorowanie funkcjonowania systemu wsparcia – praca ciągła od 2011 r.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. gospodarki (zadanie 1) • Podmiot wskazany w ustawie <i>o efektywności energetycznej</i> (zadanie 2, 3)

Działanie 1.3.	Stymulowanie rozwoju kogeneracji poprzez mechanizmy wsparcia, z uwzględnieniem kogeneracji ze źródeł poniżej 1 MW, oraz odpowiednią politykę gmin
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przygotowanie i sukcesywne wdrażanie nowych zasad regulacji cen ciepła sieciowego, które zapewnią likwidację skrośnego finansowania produkcji ciepła w skojarzeniu przychodami z produkcji energii elektrycznej i certyfikatów poprzez wprowadzenie metody porównawczej (<i>benchmarking</i>) w zakresie sposobu ustalania cen ciepła – od 2010 r. 2. Utrzymanie systemu wsparcia energii elektrycznej w technologii wysokosprawnej kogeneracji na poziomie zapewniającym opłacalność inwestowania w nowe moce oraz zapewnienie przewidywalności tego systemu w perspektywie kolejnych 10 lat – praca ciągła. 3. Uregulowanie rozporządzeniem procedury sporządzania przez gminy założeń i planów zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe oraz metod realizacji tych planów, w szczególności w planowaniu zostanie wprowadzony obowiązek tworzenia rankingu możliwych metod pokrycia zapotrzebowania na ciepło oraz wybór optymalnego wariantu w taki sposób, aby zapewnić realizację celów polityki energetycznej państwa – 2011 r.

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Sporządzenie raportu oceniającego postęp osiągnięty w zwiększaniu udziału energii elektrycznej wytwarzanej w wysokosprawnej kogeneracji w całkowitej krajowej produkcji energii elektrycznej – 2011 r. 5. Prowadzenie oceny efektywności funkcjonującego systemu wsparcia energii z kogeneracji – praca ciągła. 6. Rozważenie możliwości wprowadzenia w planach zagospodarowania przestrzennego obowiązku przyłączenia się do sieci ciepłowniczej dla nowych inwestycji realizowanych na terenach, gdzie istnieje taka sieć – praca ciągła.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. gospodarki (zadanie 1 – 5) • Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (zadanie 1, 2, 5) • Gminy (zadanie 6)

Działanie 1.4.	Stosowanie obowiązkowych świadectw charakterystyki energetycznej dla budynków oraz mieszkań wymaganych przy wprowadzaniu ich do obrotu oraz wynajmu
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wydawanie uprawnień dla osób uprawnionych do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej budynku i lokali mieszkaniowych – praca ciągła. 2. Udział w pracach legislacyjnych UE nad zwiększeniem efektywności systemu świadectw charakterystyki energetycznej budynków – od 2009 r. 3. Zaostrzenie minimalnych standardów w zakresie efektywności energetycznej budynków – 2010/2011 r.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej (zadanie 1 – 3)

Działanie 1.5.	Oznaczenie energochłonności urządzeń i produktów zużywających energię oraz wprowadzenie minimalnych standardów dla produktów zużywających energię
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udział w pracach legislacyjnych UE nad wzorem nowej etykiety oraz rozszerzeniem zakresu obowiązku oznaczania energochłonności urządzeń – 2009 – 2010 r. 2. Wdrożenie do polskiego porządku prawnego nowych przepisów UE dotyczących oznaczania energochłonności – 2012 r. 3. Udział w pracach legislacyjnych Komisji Europejskiej nad rozporządzeniami implementującymi dyrektywę 2005/32/WE dotyczącą wymagań ekoprojektu dla produktów zużywających energię¹ – 2009 – 2011 r. 4. Analiza możliwości zastosowania zachęt do zakupu produktów energooszczędnych oraz ewentualne ich wprowadzenie – 2011 – 2012 r. 5. Akcje informacyjno-edukacyjne dotyczące wprowadzonych zmian prawa – 2012 r.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. gospodarki (zadanie 1- 5)

¹ Dyrektywa 2005/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 lipca 2005 r. ustanawiająca ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów wykorzystujących energię oraz zmieniająca dyrektywę Rady 92/42/EEG, oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 96/57/WE i 2000/55/WE (Dz.U. L 191 z 22.7.2005, str. 29—58)

Działanie 1.6.	Zobowiązanie sektora publicznego do pełnienia wzorcowej roli w oszczędnym gospodarowaniu energią
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Określenie wykazu środków wzrostu efektywności energetycznej stosowanych przez podmioty sektora publicznego – 2010 r. 2. Wprowadzenie obowiązku dla jednostek sektora publicznego do dokonywania oszczędności energii oraz informowania o realizowanych środkach wzrostu efektywności energetycznej – 2010 r. 3. Realizacja obowiązku oszczędności energii przez jednostki sektora publicznego – praca ciągła. 4. Rozszerzenie zakresu założeń i planów zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe o planowanie i organizację działań mających na celu racjonalizację zużycia energii i promowanie rozwiązań zmniejszających zużycie energii na obszarze gminy – 2010 r. 5. Rozpowszechnianie najlepszych dostępnych praktyk w zakresie wzorcowej roli jednostek sektora publicznego z innych krajów UE – od 2011 r. 6. Dostosowanie budynku głównego Ministerstwa Gospodarki do pełnienia wzorcowej roli w zakresie efektywności energetycznej – 2010 - 2011 r. 7. Monitorowanie realizacji nałożonego na jednostki sektora publicznego obowiązku do dokonywania oszczędności energii – od 2011 r.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. gospodarki (zadanie 1, 2, 5, 6) • Podmioty sektora publicznego (zadanie 3) • Gminy (zadanie 4)

Działanie 1.7.	Wsparcie inwestycji w zakresie oszczędności energii przy zastosowaniu kredytów preferencyjnych oraz dotacji ze środków krajowych i europejskich
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zabezpieczenie środków na wsparcie inwestycji w zakresie efektywności energetycznej, w szczególności środków budżetowych na realizację ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów. 2. Udzielanie kredytów preferencyjnych na podstawie ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów. 3. Wsparcie inwestycji w zakresie stosowania najlepszych dostępnych technologii w przemyśle, wysokosprawnej kogeneracji, ograniczenia strat w sieciach elektroenergetycznych i ciepłowniczych oraz termomodernizacji budynków w ramach Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko” na lata 2007 - 2013 oraz regionalnych programów operacyjnych. 4. Preferowanie przy wsparciu z funduszy europejskich projektów przynoszących pozytywne efekty w zakresie oszczędności energii. 5. Przygotowanie i realizacja programów wsparcia efektywności energetycznej z funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej, w szczególności realizacja: <ul style="list-style-type: none"> ○ Programu dla przedsięwzięć służących wdrażaniu technologii zapewniających czystsza i energooszczędna produkcję oraz oszczędności surowców naturalnych i energii pierwotnej, ○ Programu dla przedsięwzięć w zakresie oszczędzania energii <p>Realizacja powyższych zadań ma charakter pracy ciągłej.</p>
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. finansów publicznych (zadanie 1) • Minister właściwy ds. budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej (zadanie 2) • Minister właściwy ds. gospodarki (zadanie 3) • Minister właściwy ds. środowiska (zadanie 3, 5) • Zarządy województw (zadanie 3, 4) • Minister właściwy ds. rozwoju regionalnego (zadanie 3, 4) • Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (zadanie 5)

Działanie 1.8.	Wspieranie prac naukowo-badawczych w zakresie nowych rozwiązań i technologii zmniejszających zużycie energii we wszystkich kierunkach jej przetwarzania oraz użytkowania
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zabezpieczenie środków w wysokości co najmniej 100 mln złotych na dofinansowanie w latach 2010 – 2012 prac naukowo-badawczych w obszarze efektywności energetycznej. 2. Realizacja przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju zadań wynikających ze strategicznego programu badań naukowych i prac rozwojowych pt. „Zawansowane technologie pozyskiwania energii”. <p>Realizacja powyższych zadań ma charakter pracy ciągłej.</p>
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. nauki (zadanie 1, 2)

Działanie 1.9.	Zastosowanie technik zarządzania popytem (Demand Side Management) stymulowane poprzez zróżnicowanie dobowe cen energii elektrycznej na skutek wprowadzenia rynku dnia bieżącego oraz przekazanie sygnałów cenowych odbiorcom za pomocą zdalnej dwustronnej komunikacji z licznikami elektronicznymi
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nałożenie na operatora systemu przesyłowego energii elektrycznej obowiązku wdrożenia architektury nowego modelu rynku energii elektrycznej, w tym wprowadzenie rynku dnia bieżącego – 2010 r. 2. Stopniowe wprowadzenie obowiązku stosowania liczników elektronicznych umożliwiających przekazywanie sygnałów cenowych odbiorcom energii – od 2011 r. 3. Zastosowanie technik zarządzania popytem (DSM) umożliwiających podwyższenie współczynnika czasu użytkowania największego obciążenia energii elektrycznej – praca ciągła. 4. Stworzenie możliwości zastosowania systemu bodźców do racjonalizacji zużycia energii elektrycznej poprzez taryfy dystrybucyjne (np. wprowadzenie strefowości w taryfach) – 2011 r. 5. Wprowadzenie standardu cyfrowej łączności zapewniającego stworzenie warunków do budowy jednolitego, ogólnokrajowego systemu łączności radiowej dla potrzeb energetyki, gwarantującego realizację funkcji łączności głosowej i transmisji danych zarówno w stanach normalnych, jak i w sytuacjach kryzysowych – 2011 r.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. gospodarki (zadanie 1, 2, 4,5) • Prezes Rządowego Centrum Legislacji (zadanie 1,2) • Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (zadanie 4)
Podmioty komercyjne rekomendowane do realizacji:	<ul style="list-style-type: none"> • Przedsiębiorstwa energetyczne (obróć i dystrybucja) (zadanie 3)

Działanie 1.10.	Kampanie informacyjne i edukacyjne promujące racjonalne wykorzystanie energii
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie kampanii informacyjnych z wykorzystaniem mediów publicznych 2. Prelekcje, szkolenia i edukacja 3. Dystrybucja materiałów informacyjnych i promocyjnych 4. Stworzenie portalu internetowego 5. Wspieranie konkursów dotyczących efektywności energetycznej 6. Organizacja imprez plenerowych <p>Realizacja zadań – 2009–2012 r.</p>
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. gospodarki (zadanie 1 – 6) • Minister właściwy ds. środowiska (zadanie 1 – 6) • Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (zadanie 2, 4)

Priorytet II. Wzrost bezpieczeństwa dostaw paliw i energii

Węgiel

Działanie 2.1.	Wprowadzenie regulacji prawnych uwzględniających cele proponowane w polityce energetycznej, a w szczególności instrumentów motywujących do prowadzenia prac przygotowawczych oraz utrzymywania odpowiednich mocy wydobywczych Rozwój zmodernizowanych technologii przygotowania węgla do energetycznego wykorzystania
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none">1. Utworzenie w drodze ustawy funduszu węglowego na utrzymywanie odpowiednich mocy wydobywczych, w tym na tworzenie frontów rezerwowych – 2010 r.2. Wprowadzenie zmian w Prawie ochrony środowiska umożliwiających finansowanie ze środków NFOŚiGW rozwoju zmodernizowanych technologii przygotowania węgla do energetycznego wykorzystania (np. pył węglowy, paliwa płynne i gazowe z węgla oraz ekologiczne paliwa węglowe) – 2010 r.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none">• Minister właściwy ds. gospodarki (zadanie 1)• Prezes Rządowego Centrum Legislacji (zadanie 2)• Minister właściwy ds. środowiska (zadanie 2)

Działanie 2.2.	Zniesienie barier prawnych w zakresie udostępniania nowych złóż węgla kamiennego i brunatnego
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none">1. Stworzenie organom administracji geologicznej, poprzez wprowadzenie hierarchiczności planowania, możliwości ustalania zasad zagospodarowania obszarów występowania złóż, które jeszcze nie są przedmiotem eksploatacji, a które stanowią cenną surowcową bazę rezerwową – w drodze nowelizacji ustawy <i>o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym</i> – 2010 r.2. Doprecyzowanie obiektywnych warunków uzyskania pozytywnej decyzji środowiskowej dla przedsięwzięć górniczych – poprzez nowelizację ustawy <i>o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko</i> – 2010 r.3. Ograniczenie fiskalizmu związanego z procesem uzyskiwania prawa do informacji geologicznej – 2010 r.4. Zmiana zapisów w <i>Prawie geologicznym i górniczym</i> przez jednoznaczne zaliczenie złóż węgla brunatnego do złóż będących własnością Skarbu Państwa (własność górnicza) niezależnie od sposobu ich eksploatacji – 2010 r.5. Wprowadzenie w ustawie <i>o gospodarce nieruchomościami</i> możliwości nabywania bez przetargu przez podmioty realizujące cel publiczny związany z wydobywaniem węgla brunatnego nieruchomości położonych w granicach terenu górniczego od samorządów lokalnych i Skarbu Państwa – 2010 r.6. Uproszczenie procedury uzgadniania zapisów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego związanych z działalnością górniczą w odniesieniu do złóż zaliczonych do inwestycji celu publicznego o znaczeniu

	<p>krajowym – 2010 r.</p> <p>7. Rozważenie wyłączenia z części opłat nakładanych na podstawie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych– 2010 r.</p> <p>8. Zmiana przepisów dotyczących kwalifikowania terenów zrekultywowanych po kopalniach węgla – 2010 r.</p>
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. gospodarki (zadanie 1,2) • Minister właściwy ds. budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej (zadanie 1, 5, 6, 8) • Minister właściwy ds. środowiska (zadanie 2, 3, 4, 7) • Prezes Rządowego Centrum Legislacji (zadanie 1-8)

Działanie 2.3.	<p>Identyfikacja krajowych zasobów strategicznych węgla kamiennego i brunatnego oraz ich ochrona poprzez ujęcie w planach zagospodarowania przestrzennego.</p> <p>Zabezpieczenie dostępu do zasobów strategicznych poprzez realizację przedsięwzięć inwestycyjnych, jako inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym</p>
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie do ustawy - <i>Prawo geologiczne i górnicze</i> oraz ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym przepisów umożliwiających objęcie ochroną zasobów strategicznych węgla kamiennego i brunatnego (udokumentowanych i perspektywicznych), które zostały zamieszczone na mapach geologicznych, oraz wskazanie kryteriów wyboru złóż do ich ochrony – 2010 r. 2. Wydanie rozporządzenia w sprawie wykazu złóż węgla kamiennego i brunatnego o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa energetycznego kraju – 2010 r. 3. Wprowadzenie do koncepcji zagospodarowania przestrzennego kraju oraz sukcesywne wprowadzanie do wojewódzkich i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, ochrony przed dalszą zabudową wskazanych w ww. rozporządzeniu złóż węgla kamiennego i brunatnego o strategicznym znaczeniu dla bezpieczeństwa energetycznego kraju – 2010 r. 4. W przypadku braku inwestora upoważnienie właściwego organu rządowego lub innego podmiotu do pełnienia roli inwestora zastępczego - 2010 r. 5. Wprowadzenie procedur ułatwiających skuteczną kontrolę organów państwa nad ustaleniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dotyczącymi umożliwienia podjęcia działalności wydobywczej na terenach, gdzie udokumentowano złoża węgla brunatnego i kamiennego o znaczeniu strategicznym dla gospodarki państwa- 2010 r. 6. Wprowadzenie do Koncepcji Zagospodarowania Przestrzennego Kraju oraz stosownych regulacji zapisów chroniących udokumentowane złoża węgla przed dalszą zabudową infrastrukturalną (w szczególności obszarów zalegania złóż węgla brunatnego „Legnica”, „Gubin”, „Złoczew” oraz złóż węgla kamiennego „Bzie-Dębina”, „Śmiłowice”, „Brzezinka”) – 2010 r.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. środowiska (zadanie 1, 2, 4) • Minister właściwy ds. budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej (zadanie 1, 3, 5, 6) • Minister właściwy ds. gospodarki (zadanie 1 - 4) • Prezes Rządowego Centrum Legislacji (zadanie 1)

	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. rozwoju regionalnego (zadanie 3, 6)
--	---

Działanie 2.4.	Intensyfikacja badań geologicznych w celu powiększenia bazy zasobowej węgla z wykorzystaniem nowoczesnych technik poszukiwawczych i rozpoznawczych
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szczegółowe rozpoznanie bazy zasobowej złóż węgla – praca ciągła 2. Wprowadzenie możliwości finansowania ww. zadania przez NFOŚiGW oraz zabezpieczenie środków na ten cel – 2010 r. 3. Realizacja <i>Programu dla przedsięwzięć w zakresie poznania budowy geologicznej kraju oraz gospodarki zasobami złóż kopalni i wód podziemnych</i> – praca ciągła
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. środowiska (zadanie 1, 2) • Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (zadanie 1, 3)
Podmioty komercyjne rekomendowane do realizacji	<ul style="list-style-type: none"> • Przedsiębiorstwa górnicze (zadanie 1, 3)

Działanie 2.5.	Dokończenie trwających zmian organizacyjnych i strukturalnych
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Działania organizacyjne i strukturalne ukierunkowane na tworzenie silnych podmiotów gospodarczych, które mogłyby z powodzeniem konkurować na rynku – praca ciągła. 2. Tworzenie, po zasięgnięciu opinii Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, w uzasadnionych ekonomicznie przypadkach, grup kapitałowych na bazie spółek węglowych i spółek produkujących energię, z zachowaniem zasad dialogu społecznego.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. gospodarki (zadanie 1, 2) • Minister właściwy ds. Skarbu Państwa (zadanie 2)

Działanie 2.6.	Wsparcie dla gospodarczego wykorzystania metanu, uwalnianego przy eksploatacji węgla w kopalniach węgla kamiennego
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stworzenie systemu wsparcia dla gospodarczego wykorzystania metanu uwalnianego przy eksploatacji węgla w kopalniach węgla kamiennego poprzez ustanowienie świadectw pochodzenia dla energii elektrycznej wytwarzanej z metanu – 2010 r. 2. Analiza skuteczności wprowadzonego systemu wsparcia wytwarzania energii elektrycznej z metanu – 2011 r. 3. Ewentualne przygotowanie propozycji korekty/uzupełnienia przyjętego systemu wsparcia w oparciu o wyniki ww. analizy – 2011/2012 r.

Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. gospodarki (zadanie 1 – 3)
----------------	--

Działanie 2.7.	Wprowadzenie rozwiązań technologicznych umożliwiających wykorzystanie metanu z powietrza wentylacyjnego odprowadzanego z kopalń węgla kamiennego
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ocena możliwości zastosowania dostępnych na świecie technologii wykorzystania metanu z powietrza wentylacyjnego – 2010 r. 2. Pozyskanie środków na wdrażanie ww. technologii z funduszy europejskich oraz środków NFOŚiGW – praca ciągła. 3. Rozważenie możliwości i ewentualne włączenie prac nad nowymi technologiami wykorzystania metanu z powietrza wentylacyjnego do strategicznego programu badań naukowych i prac rozwojowych pt. „Zaawansowane technologie pozyskania energii” oraz Krajowego Programu Badań – 2011 r.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. nauki (zadanie 3)
Podmioty komercyjne rekomendowane do realizacji:	<ul style="list-style-type: none"> • Spółki węglowe (zadanie 1, 2)

Działanie 2.8.	Pozyskiwanie funduszy na rozwój górnictwa poprzez prywatyzację spółek węglowych, której zasadność, wolumen akcji i czas debiutu będą analizowane pod kątem realizacji celów polityki energetycznej
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prywatyzacja przedsiębiorstw górniczych z zachowaniem zasad dialogu społecznego, przy założeniu pozyskania środków z prywatyzacji na utrzymanie zdolności produkcyjnych. 2. Równoczesne pozyskiwanie środków na inwestycje początkowe i odtworzeniowe, służące utrzymaniu poziomu wydobycia w celu poprawy bezpieczeństwa energetycznego kraju, poprzez: <ul style="list-style-type: none"> ○ kredyty z międzynarodowych instytucji finansowych, np. z Banku Światowego, ○ emisję obligacji przez spółki węglowe, ○ poszukiwanie alternatywnych sposobów finansowania <p>Realizacja powyższych zadań ma charakter pracy ciągłej.</p>
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. Skarbu Państwa (zadanie 1) • Minister właściwy ds. gospodarki (zadanie 1)
Podmioty komercyjne rekomendowane do realizacji	<ul style="list-style-type: none"> • Zarządy spółek węglowych (zadanie 2)

Działanie 2.9.	Wspieranie prac badawczych i rozwojowych nad technologiami wykorzystania węgla do produkcji paliw płynnych i gazowych, zmniejszania negatywnego wpływu na środowisko procesów pozyskiwania energii z węgla oraz w zakresie węglowych ogniw paliwowych
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Promowanie pilotażowych inwestycji zgazowania i upłynniania węgla przy założeniu, że produkcja paliw musi być przedsięwzięciem biznesowym – praca ciągła. 2. Realizacja przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju zadań wynikających ze strategicznego programu badań naukowych i prac rozwojowych „Zaawansowane technologie pozyskiwania energii” w zakresie wykorzystania węgla do produkcji paliw płynnych i gazowych oraz węglowych ogniw paliwowych – praca ciągła. 3. Promowanie powoływania konsorcjów naukowo-przemysłowych w celu wdrożenia prototypowych instalacji półprzemysłowych – praca ciągła. 4. Wykorzystanie możliwości wsparcia projektów innowacyjnych w ramach Programu Operacyjnego „Innowacyjna Gospodarka” na lata 2007 - 2013 – praca ciągła.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. gospodarki (zadanie 1) • Minister właściwy ds. nauki (zadanie 2, 3) • Jednostki badawczo-rozwojowe (zadanie 2 - 4)
Podmioty komercyjne rekomendowane do realizacji	<ul style="list-style-type: none"> • Przedsiębiorstwa komercyjne (zadanie 3, 4)

Działanie 2.10.	Zachowanie przez Ministra Gospodarki dotychczasowych kompetencji ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa w odniesieniu do przedsiębiorstw górniczych
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przedłużenie obowiązywania art. 20 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego w latach 2008-2015 do roku 2030 – termin realizacji 2010 r.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. gospodarki

Gaz

Działanie 2.11.	Właściwa polityka taryfowa, zachęcająca do inwestowania w infrastrukturę liniową (przesył i dystrybucja gazu)
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opracowanie metodologii przenoszenia kosztów użytkowania nowych elementów infrastruktury o szczególnym znaczeniu dla bezpieczeństwa energetycznego państwa i dywersyfikacji dostaw, a także bezpieczeństwa systemu gazowego kraju, na wszystkich użytkowników systemu gazowego (np. poprzez przeniesienie części kosztów w opłatach przesyłowych) – 2010 r. 2. Opracowanie i wdrożenie modelu regulacji przedsiębiorstw infrastrukturalnych działających w ramach sektora gazowego, w tym wprowadzenie modelowych zasad wyznaczania kosztów operacyjnych prowadzenia działalności, jak również zasad kalkulacji amortyzacji oraz wynagrodzenia kapitału w oparciu o rynkową wartość majątku zaangażowanego w prowadzenie działalności – 2011 r. 3. Wsparcie rozbudowy infrastruktury gazowej na obszarach o bardzo niskim stopniu gazyfikacji oraz na obszarach planowanego rozwoju energetyki wiatrowej lub rozproszonej kogeneracji, w szczególności w ramach Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko” – praca ciągła
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. gospodarki (zadanie 1 – 3) • Prezes Urząd Regulacji Energetyki (zadanie 1, 2) • Minister właściwy ds. rozwoju regionalnego (zadanie 3)

Działanie 2.12.	Budowa terminalu do odbioru gazu skroplonego (LNG)
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zawarcie kontraktów na dostawy gazu skroplonego do terminalu LNG – 2009 r. 2. Przeprowadzenie niezbędnych prac przygotowawczych i uzgodnieniowych w zakresie oddziaływania na środowisko oraz pozwolenia na budowę – 2010 r. 3. Budowa portu zewnętrznego, falochronu i stanowiska przeładunkowego – 2010 – 2012 r. 4. Pozyskanie koncesji na regazyfikację LNG – 2012 r. 5. Budowa terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu wraz z siecią przyłączeniową – 2010-2014 r. 6. Uruchomienie szkoleń dla personelu obsługującego transport morski skroplonego gazu ziemnego LNG w porcie morskim Świnoujście – 2009 r. 7. Złożenie wniosków o współfinansowanie inwestycji z PO Infrastruktura i Środowisko oraz European Economic Plan for Recovery- 2009/2010 r.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. Skarbu Państwa (zadania 1,2,3,5) • Władze samorządowe (zadanie 2) • Minister właściwy ds. gospodarki morskiej (zadanie 3) • Urząd Morski w Szczecinie (zadanie 3) • Akademia Morska w Szczecinie (zadanie 6)

Podmioty komercyjne rekomendowane do realizacji	<ul style="list-style-type: none"> • PGNiG S.A. oraz inne podmioty (zadanie 1) • Polskie LNG sp. z o.o. (zadanie 2, 5,7) • Zarząd Morskich Portów Szczecin i Świnoujście S.A. (zadanie 3) • Podmioty komercyjne lub Polskie LNG sp. z o.o. (zadanie 4)
---	--

Działanie 2.13.	Zawarcie na warunkach rynkowych kontraktów na zdywersyfikowane dostawy gazu ziemnego dla terminalu do odbioru gazu skroplonego oraz z kierunku północnego
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zawarcie na warunkach rynkowych kontraktów na dostawy gazu ziemnego dedykowanego dla terminalu do odbioru gazu skroplonego oraz z kierunku północnego – od 2009 r. 2. Udzielenie wsparcia w negocjacjach z partnerami zagranicznymi dla podmiotów gospodarczych odpowiedzialnych za zawarcie umów – praca ciągła 3. Stworzenie poprzez politykę taryfową i regulacyjną odpowiednich warunków dla dostaw gazu realizowanych poprzez terminal regazyfikacyjny i z kierunku północnego - 2010 r. 4. Wsparcie działań podmiotów gospodarczych w zakresie transportu morskiego skroplonego gazu ziemnego – praca ciągła
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. gospodarki (zadanie 2) • Minister właściwy ds. zagranicznych (zadanie 2) • Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (zadanie 3) • Minister właściwy ds. infrastruktury (zadanie 4)
Podmioty komercyjne rekomendowane do realizacji	<ul style="list-style-type: none"> • PGNiG S.A (zadanie 1)

Działanie 2.14.	Stworzenie polityki zrównoważonego gospodarowania krajowymi zasobami gazu umożliwiającej rozbudowę bazy rezerw gazu ziemnego na terytorium Polski
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Intensyfikacja badań geologicznych w celu powiększenia bazy zasobowej gazu ziemnego z wykorzystaniem nowoczesnych technik poszukiwawczych i rozpoznawczych – praca ciągła. 2. Stworzenie systemu zachęcającego do prowadzenia prac poszukiwawczych i rozpoznawczych w Polsce wzorowanego na rozwiązaniach stosowanych w innych krajach - 2012 r. 3. Identyfikacja krajowych złóż strategicznych oraz ich ochrona przez ujęcie w planach zagospodarowania przestrzennego – 2010 r. 4. Wsparcie polityczne działań w zakresie poszukiwań i eksploatacji złóż gazu prowadzonych przez firmy polskiego sektora naftowego na szelfie Morza Bałtyckiego – praca ciągła.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. środowiska (zadanie 1, 3) • Minister właściwy ds. gospodarki (zadanie 2, 3, 4) • Minister właściwy ds. budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej (zadanie 3) • Minister właściwy ds. Skarbu Państwa (zadanie 4)

	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. zagranicznych (zadanie 4) • Minister właściwy ds. rozwoju regionalnego (zadanie 3)
Podmioty komercyjne rekomendowane do realizacji	<ul style="list-style-type: none"> • Podmioty komercyjne (zadanie 1)

Działanie 2.15.	Realizacja inwestycji umożliwiających zwiększenie wydobycia gazu ziemnego na terytorium Polski
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stopniowe odejście od regulacji kosztowej wydobycia po dokonaniu szczegółowej analizy rynku – od 2010 r. 2. Opracowanie regulacji prawnych skutkujących przyspieszeniem procesów zagospodarowania udokumentowanych złóż gazu i ropy, w tym uproszczeniem ścieżki uzyskania koncesji poszukiwawczych, rozpoznawczych i eksploatacyjnych, m.in. poprzez zmniejszenie zakresu wymaganej dokumentacji i uzgodnień – 2010 r. 3. Polityka koncesjonowania zachęcająca do inwestycji w złoża krajowe – praca ciągła 4. Polityka właścicielska zachęcająca do inwestycji w złoża krajowe – praca ciągła
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. gospodarki (zadanie 1) • Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (zadanie 1) • Minister właściwy ds. budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej (zadanie 2) • Minister właściwy ds. środowiska (zadanie 2, 3) • Minister właściwy ds. Skarbu Państwa (zadanie 4)

Działanie 2.16.	Dywersyfikacja dostaw poprzez budowę systemu przesyłowego umożliwiającego dostawę gazu ziemnego z kierunków północnego, zachodniego i południowego oraz budowa połączeń realizujących w pierwszej kolejności postulat dywersyfikacji źródeł dostaw
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa systemu przesyłowego umożliwiającego dostawę gazu ziemnego z kierunków północnego, zachodniego i południowego – od 2010 r. 2. Budowa połączeń międzysystemowych – od 2009 r. 3. Monitorowanie tempa realizacji inwestycji oraz okresowe raporty z postępów w rozwoju infrastruktury liniowej – praca ciągła.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. gospodarki (zadanie 3) • Minister właściwy ds. Skarbu Państwa (zadanie 3)
Podmioty komercyjne rekomendowane do realizacji	<ul style="list-style-type: none"> • OGP Gaz-System S.A. (zadanie 1, 2) • Podmioty komercyjne (zadanie 2)

Działanie 2.17.	Pozyskiwanie przez polskie przedsiębiorstwa dostępu do złóż gazu ziemnego poza granicami kraju
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udzielenie podmiotom gospodarczym realizującym inwestycje wsparcia dyplomatyczne w poszczególnych krajach dla realizacji projektów – praca ciągła. 2. Zbadanie możliwości udzielenia podmiotom gospodarczym realizującym inwestycje gwarancji rządowych oraz wsparcia finansowego - 2009 r. 3. Zawieranie stosownych umów międzypaństwowych w celu unikania podwójnego opodatkowania związanego z prowadzeniem działalności wydobywczej poza granicami kraju – praca ciągła.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. Skarbu Państwa (zadanie 1) • Minister właściwy ds. gospodarki (zadanie 1 – 3) • Minister właściwy ds. spraw zagranicznych (zadanie 1) • Minister właściwy ds. finansów publicznych (zadanie 2, 3)

Działanie 2.18.	Wsparcie inwestycji infrastrukturalnych z wykorzystaniem funduszy europejskich
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wsparcie inwestycji infrastrukturalnych w zakresie przesyłu, dystrybucji oraz magazynowania gazu ziemnego w ramach Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko” oraz regionalnych programów operacyjnych - praca ciągła 2. Działania polskiej administracji na forum Unii Europejskiej mające na celu stworzenie warunków do budowy infrastruktury zapewniającej bezpieczeństwo energetyczne Unii Europejskiej w oparciu o środki wspólnotowe – praca ciągła. 3. Zmiana systemu TEN-E na umożliwiający finansowanie kluczowych, dla UE projektów infrastruktury gazowej, ze szczególnym uwzględnieniem projektów mających na celu otwarcie nowych dróg dostaw, biorąc pod uwagę to, że projekty te nie powinny powodować zagrożenia dla bezpieczeństwa dostaw energii żadnego z państw członkowskich UE – 2011 r.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. gospodarki (zadanie 1, 2,3) • Minister właściwy ds. rozwoju regionalnego (zadanie 1) • Zarządy województw (zadanie 1) • Minister właściwy ds. spraw zagranicznych (zadanie 2)

Działanie 2.19.	Usprawnienie mechanizmu reagowania w sytuacjach kryzysowych
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zobowiązanie wszystkich przedsiębiorstw wykonujących działalność w zakresie przesyłu i dystrybucji gazu ziemnego do posiadania planów wprowadzania ograniczeń w poborze gazu poprzez nowelizację ustawy prawo energetyczne lub ustawy <i>o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym</i> – 2010 r. 2. Analiza możliwości zwiększenia skuteczności działania ograniczeń w poborze

	<p>gazu ziemnego poprzez wprowadzenie zmian w odpowiednich przepisach prawnych – 2009 – 2010 r.</p> <p>3. Udział w pracach nad nowelizacją dyrektywy 2004/67/WE dotyczącą środków zapewniających bezpieczeństwo dostaw gazu ziemnego- 2010 r.</p> <p>4. Wdrożenie nowych regulacji prawnych dotyczących reagowania w sytuacjach kryzysowych– 2010 r.</p> <p>5. Wypracowanie spójnej i efektywnej koncepcji mechanizmu wczesnego ostrzegania (<i>Early Warning Mechanism</i>) w ramach dialogu UE-Rosja obejmującego ropę naftowa, gaz ziemny i energię elektryczną, a także odpowiednich zapisów w ramach PostPCA – 2009/2010</p> <p>6. Wypracowanie spójnej i efektywnej koncepcji mechanizmu wczesnego ostrzegania (<i>Early Warning Mechanism</i>) obejmującego ropę naftowa, gaz ziemny i energię elektryczną, pomiędzy Unią Europejską a krajami tranzytowymi i pozostałymi krajami dostarczającymi nośniki energii – 2009/2010</p> <p>7. Wypracowanie i wykorzystywanie istniejących instrumentów dla zapewnienia bezpiecznych i niezakłóconych dostaw węglowodorów do UE od państw będących dostawcami i państw tranzytowych – 2011 r.</p>
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. gospodarki (zadanie 1, 2, 3,4, 5, 6,7) • Prezes Rządowego Centrum Legislacji (zadanie 1) • Przedsiębiorstwa zobowiązane do utrzymywania zapasów gazu (zadanie 4)
Podmioty komercyjne rekomendowane do realizacji	<ul style="list-style-type: none"> • Przedsiębiorstwa zobowiązane do utrzymywania zapasów gazu (zadanie 4)

Działanie 2.20.	Zabezpieczenie interesów państwa w strategicznych spółkach sektora gazowego
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zabezpieczenie interesów Skarbu Państwa w spółce EuRoPol Gaz S.A. w ramach wykonywanych uprawnień właścicielskich wynikających z posiadanych akcji PGNiG S.A. oraz uprawnień osobistych przysługujących Skarbowi Państwa zgodnie ze statutem tej spółki– praca ciągła. 2. Zakończenie umowy leasingu systemu przesyłowego pomiędzy PGNiG S.A. a OGP GAZ-SYSTEM S.A. poprzez przekazanie dywidendy rzeczowej – 2011 r. 3. Rozważenie dokapitalizowania PGNiG S.A. poprzez wniesienie do niej akcji innych podmiotów, gdy wymagać tego będzie bezpieczeństwo energetyczne Polski.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. Skarbu Państwa (zadanie 1 – 3)

Działanie 2.21.	Stosowanie zachęt inwestycyjnych do budowy pojemności magazynowych (poprzez odpowiednią konstrukcję taryf oraz zapewnienie zwrotu na zaangażowanym kapitale)
------------------------	---

Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie monitoringu dotyczącego rozwoju pojemności magazynowych i realizowanych projektów nowych zbiorników magazynowych poprzez nowelizację ustawy <i>o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym</i> – 2009 r. 2. Stworzenie poprzez odpowiednią politykę taryfową i regulacyjną korzystnych warunków dla budowy pojemności magazynowych, w szczególności poprzez stosowanie podwyższonych stawek wynagradzania kapitału zaangażowanego w nowe projekty inwestycyjne – 2010 r.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. gospodarki, (zadanie 1, 2) • Prezes Rządowego Centrum Legislacji (zadanie 1) • Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (zadanie 2)

Działanie 2.22.	Działania legislacyjne, mające na celu likwidację barier inwestycyjnych, w szczególności w zakresie dużych inwestycji infrastrukturalnych (magazyny, infrastruktura LNG, tłocznie gazu, kopalnie, etc.) oraz inwestycji liniowych,
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przygotowanie założeń do ustawy ułatwiającej realizację inwestycji liniowych w gazownictwie – 2009/2010 r. 2. Przygotowanie projektu ustawy ułatwiającej realizację inwestycji liniowych – 2010 r. 3. Opracowanie projektów regulacji prawnych upraszczających procedury realizacji inwestycjach liniowych w gazownictwie, w tym dotyczących gospodarki nieruchomościami, postępowania administracyjnego, planowania i zagospodarowania przestrzennego, ochrony gruntów rolnych i leśnych, ochrony środowiska oraz ochrony przyrody – 2010 r 4. Wdrożenie nowych regulacji prawnych mających na celu likwidację barier inwestycyjnych– od 2011 r. 5. Monitorowanie tempa realizacji inwestycji oraz okresowe raporty z postępów w rozwoju infrastruktury liniowej – praca ciągła. 6. Wprowadzenie obowiązku przeprowadzenia cyklicznych badań popytu przez operatorów systemów gazowych oraz podmioty zamierzające podjąć się realizacji nowych inwestycji infrastrukturalnych w gazownictwie o znacznych rozmiarach – 2011 r. 7. Wprowadzanie obowiązku stosowania procedury udostępniania (ang. <i>open season</i>) przed przystąpieniem do realizacji znaczących inwestycji infrastrukturalnych w gazownictwie – 2011 r.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. gospodarki (zadanie 1 - 7) • Prezes Rządowego Centrum Legislacji (zadanie 2) • Minister właściwy ds. budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej (zadanie 3, 4) • Minister właściwy ds. środowiska (zadanie 3, 4) • Minister właściwy ds. rozwoju wsi (zadanie 3, 4) • Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (zadanie 5, 6)

Podmioty komercyjne rekomendowane do realizacji	<ul style="list-style-type: none"> • Operatorzy systemów, przesyłowych, magazynowych i dystrybucyjnych (zadanie 5, 6)
---	--

Działanie 2.23.	Kontynuacja prac pilotażowych udostępnienia metanu ze złóż węgla kamiennego
Sposób Realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozważenie podjęcia eksploatacji metanu ze złóż węgla kamiennego – 2010 r. 2. Analiza ekonomiczna mająca na celu wybór najlepszej możliwej technologii przystosowanej do polskich warunków – 2009–2010 r.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. gospodarki (zadanie 1, 2)

Ropa naftowa i paliwa ciekłe

Działanie 2.24.	Budowa infrastruktury umożliwiającej transport ropy naftowej z innych regionów świata, w tym z regionu Morza Kaspijskiego w ramach projektu Euro-Azjatyckiego Korytarza Transportu Ropy
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podjęcie, po przeprowadzeniu odpowiednich analiz, decyzji o realizacji i zakresie projektu budowy ropociągu Odessa-Brody-Płock-Gdańsk – 2010 r. 2. Wsparcie dyplomatyczne na arenie międzynarodowej - praca ciągła. 3. Wykorzystanie środków UE w ramach Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko” na lata 2007 - 2013 – praca ciągła. 4. Dążenie do wypracowania na poziomie Unii Europejskiej narzędzi wspierających realizację inwestycji między innymi poprzez rozszerzenie systemu TEN-E na infrastrukturę naftową - 2010. 5. Podjęcie działań mających na celu zapewnienie inwestorom możliwości uzyskania wsparcia z funduszy wspólnotowych oraz takich inicjatyw jak Partnerstwo Wschodnie oraz Baltic Interconnection Plan na budowę infrastruktury mającej znaczenie dla bezpieczeństwa Polski – od 2009 r.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. gospodarki, (zadanie 2, 3, 4,5) • Minister właściwy ds. spraw zagranicznych (zadanie 2) • Minister właściwy ds. rozwoju regionalnego (zadanie 3)
Podmioty komercyjne rekomendowane do realizacji	<ul style="list-style-type: none"> • Przedsiębiorstwo Eksploatacji Rurociągu Naftowego „Przyjaźń” (zadanie 1) • Międzynarodowe Przedsiębiorstwo Rurociągowo „Sarmatia” lub inny podmiot powołany dla realizacji tego zadania (zadanie 1, 3, 5)

Działanie 2.25.	Wspieranie działań w zakresie intensyfikacji poszukiwań i zwiększenia wydobycia krajowego, prowadzonych przez polskie firmy, na lądzie i na szelfie Morza Bałtyckiego oraz poza granicami kraju
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wspieranie polskich przedsiębiorstw na arenie międzynarodowej poprzez wsparcie prawno-ekonomiczne inwestycji o strategicznym znaczeniu dla bezpieczeństwa energetycznego kraju oraz spółek z udziałem Skarbu Państwa realizujących projekty inwestycyjne w segmencie poszukiwań i wydobycia poza granicami kraju. 2. Koordynacja planów inwestycyjnych przedsiębiorstw z udziałem Skarbu Państwa z uwzględnieniem analizy ryzyka inwestycyjnego. 3. Wdrażanie przez spółki z udziałem Skarbu Państwa wewnętrznych systemów informacyjnych dla potrzeb planowania i realizacji projektów inwestycyjnych w zakresie poszukiwań i eksploatacji zasobów naftowych oraz wspierania inicjatyw i projektów międzynarodowych w tym zakresie. 4. Zawieranie stosownych umów międzypaństwowych w celu unikania podwójnego opodatkowania związanego z prowadzeniem działalności wydobywczej poza granicami kraju. <p>Realizacja powyższych zadań ma charakter pracy ciągłej.</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Zbadanie możliwości udzielenia podmiotom gospodarczym realizującym inwestycje gwarancji rządowych oraz wsparcia finansowego - 2009 r.

Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. gospodarki (zadanie 1 - 5) • Minister właściwy ds. zagranicznych (zadanie 1) • Minister właściwy ds. finansów publicznych (zadanie 1, 4, 5) • Minister właściwy ds. Skarbu Państwa (zadanie 2, 3)
Podmioty komercyjne rekomendowane do realizacji	<ul style="list-style-type: none"> • Przedsiębiorstwa sektora naftowego (zadanie 3)

Działanie 2.26.	Rozbudowa infrastruktury przesyłowej, przeladunkowej oraz magazynowej (w tym kawern) dla ropy naftowej i paliw płynnych
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie obowiązku monitorowania stanu pojemności magazynowych i realizowanych projektów nowych zbiorników magazynowych poprzez nowelizację ustawy <i>o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym</i> – 2009/2010 r. 2. Prowadzenie monitoringu procesu rozbudowy magazynów - praca ciągła. 3. Realizacja projektu budowy podziemnych magazynów na ropę naftową oraz paliwa w pokładach solnych (magazyny kawernowe) – od 2010 r. 4. Realizacja projektu budowy rurociągowych połączeń transgranicznych do przesyłu paliw płynnych – od 2010 r. 5. Monitorowanie tempa realizacji inwestycji na podstawie okresowych raportów składanych przez podmioty realizujące inwestycje – praca ciągła. 6. Wspieranie działań zmierzających do wypracowania wspólnego mechanizmu wsparcia rozwoju infrastruktury magazynowej i przesyłowej w krajach limitoficznych UE, w celu stworzenia możliwości solidarnej reakcji państw członkowskich UE w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej – praca ciągła.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. gospodarki, (zadanie 1, 2, 5, 6) • Prezes Rządowego Centrum Legislacji (zadanie 1) • Urząd Komitetu Integracji Europejskiej (zadanie 6)
Podmioty komercyjne rekomendowane do realizacji	<ul style="list-style-type: none"> • OLPP, PERN, Lotos przy współpracy z innymi podmiotami (zadanie 3, 4)

Działanie 2.27.	Wykorzystanie narzędzi nadzoru właścicielskiego Skarbu Państwa dla stymulowania i monitorowania realizacji projektów w zakresie bezpieczeństwa dostaw ropy naftowej i paliw płynnych
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pozostawienie co najmniej na dotychczasowym poziomie bezpośrednich i pośrednich udziałów Skarbu Państwa w spółkach PERN „Przyjaźń” S.A., OLPP Sp. z o.o., PKN Orlen S.A..
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. Skarbu Państwa (zadania 1)

Działanie 2.28.	Zmiany legislacyjne dotyczące zapasów paliw płynnych, w szczególności zniesienie obowiązku fizycznego utrzymywania zapasów przez przedsiębiorców w zamian za opłatę celową, przeznaczoną na utrzymywanie zapasów przez podmiot prawa publicznego
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Analiza rynku pojemności magazynowych w Polsce pod kątem zapotrzebowania ze strony zapasów interwencyjnych i rezerw państwowych, w kontekście zmiany zasad utrzymywania zapasów obowiązkowych – 2009/2010 r. 2. Przygotowanie założeń do projektu nowelizacji ustawy <i>o zapasach ropy naftowej i produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym</i> w zakresie dotyczącym: <ul style="list-style-type: none"> ○ zamiany systemu fizycznego utrzymywania zapasów obowiązkowych przez podmioty gospodarcze objęte ustawą na obowiązek finansowy ○ wyznaczenia/powołania podmiotu odpowiedzialnego za utrzymywanie na rzecz podmiotów naftowych zapasów obowiązkowych ropy naftowej i paliw ○ opracowania harmonogramu przejścia na nowy system ○ określenie formuły finansowania systemu (uwzględniającej czas przejścia zapasów od firm, koszty działalności oraz zasady pobierania opłat) <p>Termin realizacji zadania – 2009/2010 r.</p>
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. gospodarki (zadanie 1 – 2)

Działanie 2.29.	Likwidacja barier w rozwoju infrastruktury paliwowej oraz wsparcie inwestycji infrastrukturalnych z wykorzystaniem funduszy europejskich
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przygotowanie założeń do ustawy ułatwiającej realizację inwestycji liniowych – 2009/2010 r. 2. Przygotowanie projektu ustawy ułatwiającej realizację inwestycji liniowych – 2010 r. 3. Opracowanie projektów regulacji prawnych upraszczających procedury realizacji inwestycjach liniowych, w tym dotyczących gospodarki nieruchomościami, postępowania administracyjnego, planowania i zagospodarowania przestrzennego, ochrony gruntów rolnych i leśnych, ochrony środowiska oraz ochrony przyrody – 2010 r., 4. Wdrożenie nowych regulacji prawnych – od 2011 r. 5. Monitorowanie tempa realizacji inwestycji oraz okresowe raporty z postępów w rozwoju infrastruktury liniowej – praca ciągła. 6. Wsparcie inwestycji infrastrukturalnych w zakresie przesyłu i magazynowania ropy naftowej i paliw ze środków UE w ramach Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko” na lata 2007 - 2013 – praca ciągła
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. gospodarki (zadanie 1 - 6) • Prezes Rządowego Centrum Legislacji (zadanie 2) • Minister właściwy ds. budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej (zadanie 3, 4) • Minister właściwy ds. środowiska (zadanie 3, 4) • Minister właściwy ds. rozwoju wsi (zadanie 3, 4) • Minister właściwy ds. rozwoju regionalnego (zadanie 6)

Działanie 2.30.	Zabezpieczenie przewozów paliw drogą morską
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wdrażanie i kontrola przestrzegania międzynarodowych standardów i wymogów w zakresie żeglugi morskiej i portów morskich - praca ciągła. 2. Rozwijanie kształcenia i podnoszenia kwalifikacji kadr morskich w zakresie obsługi przeładunków i przewozów paliw drogą morską - praca ciągła. 3. Rozbudowa zdolności przeładunkowych i składowych portów morskich w zakresie paliw zgodnie ze „Strategią rozwoju portów morskich do 2015 roku” – praca ciągła.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. gospodarki morskiej (zadanie 1, 2, 3) • Minister właściwy do spraw Skarbu Państwa (zadanie 3) • Terenowe organy administracji morskiej (zadanie 1) • Akademie morskie (zadanie 2)
Podmioty komercyjne rekomendowane do realizacji	<ul style="list-style-type: none"> • Zarządy portów morskich (zadanie 3)

Energia elektryczna i ciepło

Działanie 2.31.	Nałożenie na operatorów systemu przesyłowego oraz systemów dystrybucyjnych obowiązku wskazywania w opracowanych planach rozwoju sieci przesyłowej i dystrybucyjnej preferowanych lokalizacji nowych mocy wytwórczych oraz kosztów ich przyłączenia
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Modyfikacja ustawowego obowiązku opracowywania planów rozwoju sieci przesyłowej i dystrybucyjnej (nowelizacja ustawy – Prawo energetyczne) mająca na względzie: <ul style="list-style-type: none"> ○ potrzebę koordynacji planów rozwoju sieci przesyłowych i dystrybucyjnych, ○ uwzględnienie w opracowywanych planach preferowanych lokalizacji nowych mocy wytwórczych oraz kosztów przyłączenia do sieci elektroenergetycznych (ułatwi to planowanie inwestycji), ○ aktualizowanie i publikowanie planów rozwoju sieci i lokalizacji mocy wytwórczych przez właściwych operatorów sieci nie rzadziej niż raz na 3 lata. <p>Termin realizacji – 2011 r.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Wprowadzenie mechanizmu transparentnego konkursowego ubiegania się o przyłączenie nowych jednostek wytwórczych w lokalizacji preferowanej przez operatorów – 2011 r. 3. Wdrożenie zmodyfikowanych przepisów odnośnie obowiązku opracowywania planów rozwoju sieci przesyłowej i dystrybucyjnych – 2012 r. 4. Opracowanie i przedłożenie Radzie Ministrów programu zadań rządowych dotyczących rozwoju sieci przesyłowej – 2010 r. 5. Wykorzystanie narzędzi regulacyjnych w celu monitorowania realizacji planów rozwoju sieci – praca ciągła.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. gospodarki (zadanie 1, 2, 4) • Prezes Rządowego Centrum Legislacji (zadanie 1) • Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (zadanie 5)
Podmioty komercyjne rekomendowane do realizacji	<ul style="list-style-type: none"> • Operatorzy systemów przesyłowego i dystrybucyjnych (zadanie 3)

Działanie 2.32.	Działania legislacyjne, mające na celu likwidację barier inwestycyjnych, w szczególności w zakresie inwestycji liniowych
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przygotowanie założeń do zmiany przepisów, które ułatwią realizację inwestycji liniowych w energetyce – 2009/2010 r. 2. Przygotowanie projektu ustawy ułatwiającej realizację inwestycji liniowych w energetyce – 2010 r. 3. Opracowanie projektów regulacji prawnych upraszczających procedury realizacji inwestycji liniowych w energetyce oraz umożliwiających uregulowanie stanu prawnego i eksploatację istniejącego majątku sieciowego, w

	<p>tym regulacji dotyczących gospodarki nieruchomościami, postępowania administracyjnego, planowania i zagospodarowania przestrzennego, ochrony gruntów rolnych i leśnych, ochrony środowiska oraz ochrony przyrody – 2010 r.</p> <p>4. Wdrożenie nowych regulacji prawnych – od 2011 r.</p> <p>5. Monitorowanie tempa inwestycji oraz okresowe raporty z postępów w rozwoju infrastruktury liniowej - praca ciągła.</p> <p>6. Rozważenie zasadności i ewentualne wprowadzenie rozwiązań mających na celu nadanie statusu celu publicznego inwestycjom w zakresie budowy elektrowni i elektrociepłowni - 2011 r.</p>
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. gospodarki (zadanie 1 - 6) • Prezes Rządowego Centrum Legislacji (zadanie 2) • Minister właściwy ds. budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej (zadanie 2, 3) • Minister właściwy ds. środowiska (zadanie 2, 3) • Minister właściwy ds. rozwoju wsi (zadanie 2, 3)

Działanie 2.33.	Wprowadzenie przez operatora sieci przesyłowej wieloletnich kontraktów na regulacyjne usługi systemowe w zakresie rezerwy interwencyjnej i odbudowy zasilania krajowego systemu elektroenergetycznego
Sposób realizacji	<p>1. Stworzenie operatorowi systemu przesyłowego możliwości zawierania długoterminowych kontraktów na usługi systemowe w zakresie rezerwy interwencyjnej i odbudowy zasilania krajowego systemu elektroenergetycznego, w szczególności poprzez dostosowanie ustawy – Prawo zamówień publicznych do zamówień na ww. usługi systemowe – 2010 r.</p> <p>2. Zawarcie kontraktów na ww. usługi systemowe – 2012 r.</p>
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. gospodarki (zadanie 1) • Prezes Urzędu Zamówień Publicznych (zadanie 1) • Prezes Rządowego Centrum Legislacji (zadanie 1)
Podmioty komercyjne rekomendowane do realizacji	<ul style="list-style-type: none"> • Operator systemu przesyłowego (zadanie 2)

Działanie 2.34.	Ogłoszenie przez operatora systemu przesyłowego przetargów na moce interwencyjne, niezbędne do zapewnienia bezpieczeństwa pracy systemu elektroenergetycznego
Instrumenty realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Określenie wielkości mocy interwencyjnych niezbędnych w perspektywie do 2030 r. – 2010 r. 2. Określenie warunków technicznych, jakie są wymagane od jednostek interwencyjnych oraz preferowanych lokalizacji tych jednostek w systemie – 2010 r. 3. Wprowadzenie regulacji umożliwiających Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki udział w przygotowaniu Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia oraz merytoryczny udział w przetargach na moce interwencyjne – 2011 r. 4. Wprowadzenie bodźców do maksymalizacji efektywności ekonomicznej zakupu mocy interwencyjnych – 2011 r. 5. Uwzględnienie kosztów wynikających z zakupu mocy interwencyjnych w przychodach z działalności regulowanej – 2011 r. 6. Ogłoszenie przetargu na moce interwencyjne – 2010/2011 r.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. gospodarki (zadanie 3, 4) • Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (zadanie 3, 5)
Podmioty komercyjne rekomendowane do realizacji	<ul style="list-style-type: none"> • Operator systemu przesyłowego (zadanie 1, 2, 5, 6)

Działanie 2.35.	Odtworzenie i wzmocnienie istniejących oraz budowa nowych linii elektroenergetycznych, w szczególności umożliwiających wymianę transgraniczną energii elektrycznej z krajami sąsiednimi
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Identyfikacja nowych i odtworzeniowych transgranicznych inwestycji sieciowych oraz analiza możliwości pozyskania wsparcia ich realizacji m.in. w ramach Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko” na lata 2007 - 2013 – 2009/2010 r. 2. Przygotowanie rozwiązań prawnych umożliwiających finansowanie tego rodzaju inwestycji ze środków spoza OSP i OSD – 2011 r. 3. Opracowanie planów rozwoju nowych linii elektroenergetycznych i połączeń transgranicznych, z uwzględnieniem kierunku wschodniego, ze wskazaniem które części planu mogą być finansowane ze środków zewnętrznych – 2010 r. 4. Wsparcie inwestycji sieciowych elektroenergetycznych (w tym połączenia elektroenergetycznego Polska – Litwa) w ramach Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko” na lata 2007 – 2013 oraz regionalnych programów operacyjnych – praca ciągła. 5. Monitorowanie realizacji inwestycji sieciowych w ramach programów operacyjnych – proces ciągły do czasu zakończenia przedsięwzięcia. 6. Podjęcie inicjatywy na rzecz stworzenia nowego instrumentu finansowego Unii Europejskiej wspierającego budowę połączeń transgranicznych ze wschodnimi sąsiadami UE – 2011 r.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. gospodarki (zadanie 1, 2, 4, 5) • Minister właściwy ds. rozwoju regionalnego (zadanie 4, 5) • Zarządy województw (zadanie 4, 5)

	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Komitetu Integracji Europejskiej (zadanie 6)
Podmioty komercyjne rekomendowane do realizacji	<ul style="list-style-type: none"> • Operatorzy systemów przesyłowych i dystrybucyjnych (zadanie 2, 3)

Działanie 2.36.	Ustalenie metodologii wyznaczania wysokości zwrotu z zainwestowanego kapitału, jako elementu kosztu uzasadnionego w taryfach przesyłowych i dystrybucyjnych dla inwestycji w infrastrukturę sieciową
Sposób realizacji	<p>Stworzenie stabilnych perspektyw dla inwestowania w infrastrukturę przesyłową i dystrybucyjną poprzez:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wypracowanie algorytmu działalności regulowanej w obszarze sieci przesyłowej i dystrybucyjnych do stosowania przez przedsiębiorstwa energetyczne i Prezesa URE – 2010 r. 2. Wprowadzenie bodźców do maksymalizacji efektywności ekonomicznej prowadzonej działalności sieciowej – 2011 r. 3. Przygotowanie rozwiązań prawnych (ustawa – Prawo energetyczne i rozporządzenie taryfowe) – 2011 r. 4. Wdrożenie nowych regulacji – 2012 r. 5. Monitorowanie działania systemu – praca ciągła po wprowadzeniu rozwiązań.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. gospodarki, (zadanie 1 – 3) • Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (zadanie 1,2, 4, 5)

Działanie 2.37.	Wprowadzenie zmian do Prawa energetycznego w zakresie zdefiniowania odpowiedzialności organów samorządowych za przygotowanie lokalnych założeń do planów i planów zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Określenie sposobu egzekwowania odpowiedzialności organów samorządu terytorialnego za przygotowanie i realizację założeń oraz planów zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe (zmiana ustawy – Prawo energetyczne) – 2011 r. 2. Rozważenie wprowadzenia zmian w prawie mających na celu umożliwienie planowania zapotrzebowania na ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na poziomie powiatu lub województwa – 2011 r. 3. Wdrożenie regulacji prawnych – 2012 r. 4. Rozważenie możliwości i ewentualne wprowadzenie obowiązku uzgadniania przez gminy planów zagospodarowania przestrzennego z dostawcami mediów energetycznych – 2012 r.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. gospodarki (zadanie 1 - 4) • Prezes Rządowego Centrum Legislacji (zadanie 1) • Minister właściwy ds. budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej (zadanie 4)

Działanie 2.38.	Przeniesienie do właściwości Ministra Gospodarki nadzoru właścicielskiego nad operatorem systemu przesyłowego energii elektrycznej (PSE Operator SA)
------------------------	---

Instrumenty realizacji	1. Przeniesienie nadzoru nad PSE Operator S.A. do właściwości Ministra Gospodarki – 2009/2010 r.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. gospodarki • Minister właściwy ds. Skarbu Państwa

Działanie 2.39.	Utrzymanie przez Skarb Państwa większościowego pakietu akcji w PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. oraz kontrolnego, na poziomie pozwalającym zachować władztwo korporacyjne Skarbu Państwa, pakietu akcji w spółce Tauron Polska Energia S.A.
Sposób realizacji	1. Utrzymanie nadzoru właścicielskiego Skarbu Państwa w celu prowadzenia aktywnego nadzoru nad polityką inwestycyjną oraz efektywnością ekonomiczną w stosunku do tych podmiotów.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. Skarbu Państwa • Minister właściwy ds. gospodarki

Działanie 2.40.	Wprowadzenie elementu jakościowego do taryf przesyłowych i dystrybucyjnych przysługującego operatorom systemu przesyłowego oraz systemów dystrybucyjnych za obniżenie wskaźników awaryjności i utrzymywanie ich na poziomach określonych przez Prezesa URE dla danego typu sieci
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przygotowanie mechanizmu stymulującego zachowanie wysokiego poziomu niezawodności poprzez wprowadzenie w taryfowaniu bodźców dla operatorów sieci elektroenergetycznych do obniżania wskaźników awaryjności sieci i utrzymywania ich na poziomach określonych przez Prezesa URE dla danego typu sieci – 2011 r. 2. Przygotowanie zmian przepisów prawnych (ustawa – Prawo energetyczne i akty wykonawcze) – 2012 r.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. gospodarki (zadanie 1, 2) • Prezes Rządowego Centrum Legislacji (zadanie 2) • Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (zadanie 1)

Działanie 2.41.	Zmiana mechanizmów regulacji poprzez wprowadzenie metod kształtowania cen ciepła z zastosowaniem cen referencyjnych oraz bodźców do optymalizacji kosztów zaopatrzenia w ciepło
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przygotowanie nowych zasad regulacji cen ciepła sieciowego poprzez wprowadzenie metody porównawczej – 2010 r. 2. Sukcesywne wdrażanie nowych zasad – od 2011 r.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. gospodarki (zadanie 1) • Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (zadanie 1, 2)

Działanie 2.42.	Preferowanie skojarzonego wytwarzania energii jako technologii zalecanej przy budowie nowych mocy wytwórczych
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uwzględnienie w planach inwestycyjnych spółek z udziałem Skarbu Państwa zagospodarowania lokalnego potencjału ciepła użytkowego poprzez budowę jednostek skojarzonych – praca ciągła. 2. Utrzymanie systemu wsparcia wytwarzania energii elektrycznej w wysokosprawnej kogeneracji. 3. Wykorzystanie obowiązków w zakresie przygotowania planów zaopatrzenia gmin w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe do zastępowania wyeksploatowanych rozdzielonych źródeł wytwarzania ciepła jednostkami kogeneracyjnymi – praca ciągła. 4. Analiza możliwości i ewentualne uzupełnienie systemu wydawania zezwoleń na lokalizację nowych mocy wytwórczych energii elektrycznej lub ciepła o obowiązek przedłożenia analizy możliwości wykorzystania technologii wysokosprawnej kogeneracji – 2011 r. 5. Zastosowanie preferencji dla jednostek kogeneracji w przetargach na nowe moce ogłaszane przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. Skarbu Państwa (zadanie 1) • Minister właściwy ds. gospodarki (zadanie 2) • Jednostki samorządu terytorialnego (zadanie 3) • Minister właściwy ds. budownictwa (zadanie 4) • Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (zadanie 5)

Priorytet III. Dywersyfikacja struktury wytwarzania energii elektrycznej poprzez wprowadzenie energetyki jądrowej

Działanie 3.1.	Stworzenie podstaw instytucjonalnych do przygotowania i wdrożenia programu polskiej energetyki jądrowej
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stworzenie ram prawnych dla funkcjonowania instytucji przygotowującej i wdrażającej program polskiej energetyki jądrowej – 2010 r. 2. Powołanie i organizacja instytucji odpowiedzialnej za program polskiej energetyki jądrowej – 2011 r. 3. Wyposażenie ww. instytucji w majątek niezbędny do podjęcia działalności – 2011 r. 4. Wzmocnienie kadrowe ww. instytucji oraz zapewnienie odpowiednich środków do jej funkcjonowania – 2011/2012 r. (niezbędne są środki w kwocie 6000 tys. zł. na 2011 r., 6000 tys. zł na 2012 r.)
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Pełnomocnik rządu ds. polskiej energetyki jądrowej (zadanie 1, 2, 4) • Minister właściwy ds. gospodarki (zadanie 1, 2, 4) • Wyznaczony organ nadzoru właścicielskiego (zadanie 3)

Działanie 3.2.	Określenie niezbędnych zmian ram prawnych dla wdrożenia programu polskiej energetyki jądrowej oraz przygotowanie i koordynacja wdrażania tych zmian
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wykonanie analiz prawnych porównujących istniejące systemy prawne w zakresie pokojowego wykorzystania energii jądrowej – 2009 r. 2. Przygotowanie projektów aktów prawnych umożliwiających wdrożenie programu polskiej energetyki jądrowej oraz zabezpieczenie na ten cel środków w budżecie państwa w wysokości 100 tys. zł w roku 2010 i 65 tys. zł w roku 2011 – 2009/2010 r. 3. Udział w pracach Parlamentu nad przygotowaniem aktów prawnych dotyczących energetyki jądrowej – 2010 r. 4. Koordynacja wdrażania zmian prawa w zakresie energetyki jądrowej – od 2010 r.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Pełnomocnik rządu ds. polskiej energetyki jądrowej (zadanie 1 – 4) • Minister właściwy ds. gospodarki (zadanie 1 - 4) • Prezes Państwowej Agencji Atomistyki (zadanie 2)

Działanie 3.3.	Przygotowanie projektu programu polskiej energetyki jądrowej będącego podstawą konsultacji społecznych oraz przeprowadzenie tych konsultacji, a następnie przedstawienie go do zatwierdzenia Radzie Ministrów
-----------------------	--

Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zabezpieczenie środków w budżecie państwa w wysokości 1500 tys. zł w 2010r. na przygotowanie i konsultacje projektu programu polskiej energetyki jądrowej – 2009 r. 2. Przygotowanie projektu programu polskiej energetyki jądrowej uwzględniającego m.in. sposób podejścia do gospodarki wypalonym paliwem jądrowym i odpadami promieniotwórczymi, w tym jej finansowanie – 2010 r. 3. Przeprowadzenie konsultacji społecznych, w tym strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, projektu programu polskiej energetyki jądrowej – 2010 r. 4. Przedłożenie Radzie Ministrów projektu programu polskiej energetyki jądrowej – 2010 r.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. finansów publicznych (zadanie 1) • Pełnomocnik rządu ds. polskiej energetyki jądrowej (zadanie 1, 2 - 4) • Minister właściwy ds. gospodarki (zadanie 1, 2 - 4)

Działanie 3.4.	Przygotowanie Państwowej Agencji Atomistyki do pełnienia roli dozoru jądrowego i radiologicznego dla potrzeb energetyki jądrowej
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przystosowanie struktury organizacyjnej, zasad finansowania oraz zadań Państwowej Agencji Atomistyki do pełnienia roli dozoru jądrowego i radiologicznego dla potrzeb energetyki jądrowej – 2010/2011 r. 2. Zakończenie procesu przystosowania Państwowej Agencji Atomistyki – 2011 r. 3. Włączenie Centralnego Laboratorium Ochrony Radiologicznej w strukturę dozoru jądrowego i radiologicznego oraz zabezpieczenie na ten cel środków w budżecie państwa w wysokości 3 600 tys. zł w roku 2011 – 2010 r. 4. Wzmocnienie kadrowe ww. instytucji oraz zapewnienie odpowiednich środków do jej funkcjonowania oraz zabezpieczenie na ten cel środków w budżecie państwa w wysokości 450 tys. zł w roku 2010 i 600 tys. zł w roku 2011–2010/2011 r.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Prezes Państwowej Agencji Atomistyki (zadanie 1- 4) • Pełnomocnik rządu ds. polskiej energetyki jądrowej (zadanie 1 - 3) • Minister właściwy ds. środowiska (zadanie 1, 2, 4) • Minister właściwy ds. gospodarki (zadanie 3)

Działanie 3.5.	Realizacja programu kształcenia kadr dla instytucji związanych z energetyką jądrową
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zabezpieczenie środków w budżecie państwa w wysokości 720 tys. zł na 2009 r., 10080 tys. zł na 2010 r., 7200 tys. zł na 2011 r. i 7200 tys. zł na 2012 r. na realizację programu kształcenia kadr – 2009–2011 r. 2. Przeanalizowanie możliwości finansowania kształcenia kadr dla energetyki jądrowej w ramach programów operacyjnych (w szczególności Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki) i możliwości zabezpieczenia środków w kwocie 31680 tys. złotych na ten cel z funduszy europejskich na lata 2010-2013-2009/2010 r. 3. Podpisanie umów z instytucjami zagranicznymi dotyczących współpracy w

	<p>kształceniu kadr – 2009/2010 r.</p> <p>4. Nabór kandydatów do kształcenia – od 2009 r.</p> <p>5. Kształcenie edukatorów dla uczelni i kadr dla instytucji odpowiedzialnych za program polskiej energetyki jądrowej – od 2009 r.</p>
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Pełnomocnik rządu ds. polskiej energetyki jądrowej (zadanie 1, 3 - 5) • Minister właściwy ds. gospodarki (zadanie 1, 3 - 5) • Minister właściwy ds. rozwoju regionalnego (zadanie 2) • Minister właściwy ds. szkolnictwa wyższego (zadanie 4, 5)

Działanie 3.6.	Przygotowanie i przeprowadzenie kampanii informacyjnej i edukacyjnej, dotyczącej programu polskiej energetyki jądrowej
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przygotowanie koncepcji kampanii informacyjnej – 2009 r. 2. Przygotowanie materiałów informacyjnych i przeprowadzenie kampanii – od 2010 r. (10000 tys. zł. 2010 r., 10000 tys. zł. 2011 r., 10000 tys. zł. 2012 r.) 3. Przygotowanie materiałów edukacyjnych (5000 tys. zł.) i ich rozpowszechnienie w szkołach– 2010 r.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Pełnomocnik rządu ds. polskiej energetyki jądrowej (zadanie 1, 2,3) • Minister właściwy ds. gospodarki (zadanie 1, 2) • Minister właściwy ds. oświaty i wychowania (zadanie 3)

Działanie 3.7.	Analizy lokalizacyjne dla elektrowni jądrowych
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zabezpieczenie środków w budżecie państwa w wysokości 30000 tys. zł na 2010 r., 20000 tys. zł na 2011 r. i 20000 tys. zł na 2012 r. oraz dodatkowo środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na wykonanie analiz i badań lokalizacyjnych dla elektrowni jądrowych – 2009–2011 r. 2. Analiza istniejących informacji na temat badanych dotychczas lokalizacji dla elektrowni jądrowej oraz proponowanych nowych lokalizacji – 2009/2010 r. 3. Przeprowadzenie selekcji lokalizacji spełniających wymogi prawne dla budowy elektrowni jądrowej – 2010 r. 4. Badania i analizy wybranych lokalizacji dla elektrowni jądrowej – od 2010 r.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. środowiska (zadanie 1) • Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (zadanie 1- w części dotyczącej badań geologicznych) • Pełnomocnik rządu ds. polskiej energetyki jądrowej (zadanie 1, 2 - 4) • Minister właściwy ds. gospodarki (zadanie 1, 2 - 4)
Podmioty komercyjne rekomendowane do realizacji	<ul style="list-style-type: none"> • Wybrani inwestorzy do budowy elektrowni jądrowych (zadanie 4)

Działanie 3.8.	Analizy lokalizacyjne dla składowiska odpadów promieniotwórczych wraz z projektem składowiska i przygotowaniem jego budowy
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zabezpieczenie środków w budżecie państwa w wysokości 8000 tys. zł na 2010 r., 8000 tys. zł na 2011 r. oraz 10000 tys. zł na 2012 rok oraz dodatkowo środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na wykonanie analiz i badań lokalizacyjnych dla składowiska odpadów promieniotwórczych oraz na przeprowadzenie konsultacji społecznych w tym zakresie – 2009–2011 r. 2. Przegląd dotychczas zbadanych lokalizacji dla składowiska odpadów promieniotwórczych – 2009 r. 3. Badania i wybór lokalizacji składowiska odpadów promieniotwórczych oraz przeprowadzenie konsultacji społecznych dla tej lokalizacji – 2010 – 2012 r. 4. Przygotowanie infrastruktury dla budowy składowiska odpadów promieniotwórczych oraz wykonanie projektu tego składowiska – od 2012 r.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. środowiska (zadanie 1) • Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (zadanie 1) • Pełnomocnik rządu ds. polskiej energetyki jądrowej (zadanie 1, 2 - 4) • Minister właściwy ds. gospodarki (zadanie 1, 2 - 4) • Państwowy Instytut Geologiczny (zadanie 2, 3)

Działanie 3.9.	Budowa zaplecza naukowo-badawczego oraz wspieranie prac nad nowymi technologiami reaktorów i synergią węglowo-jądrową. Przygotowanie programu udziału Polski we wszystkich fazach cyklu paliwowego
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zabezpieczenie środków w budżecie państwa w wysokości do 5000 tys. zł. na 2009 rok, do 10000 tys. zł. na 2010 rok, do 15000 tys. zł. na 2011 rok oraz do 20000 tys. zł. na 2012 rok na utrzymanie infrastruktury technicznej zaplecza naukowo-badawczego – 2009 – 2011 r. 2. Przeanalizowanie możliwości finansowania prac naukowych i badań rozwojowych z zakresu energetyki jądrowej z funduszy europejskich i możliwości zabezpieczenia na ten cel 40000 tys. złotych rocznie z funduszy europejskich- 2009/2010 r. 3. Utworzenie systemu grantów dla finansowania prac analityczno-obliczeniowych wykonywanych przez zaplecze naukowo-badawcze- 2010 r. 4. Utworzenie Narodowego Laboratorium Badań Jądrowych w dziedzinie pokojowego wykorzystania energii jądrowej- 2010 r.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Pełnomocnik rządu ds. polskiej energetyki jądrowej (zadanie 1, 3, 4) • Minister właściwy ds. gospodarki (zadanie 1, 3, 4) • Minister właściwy ds. rozwoju regionalnego (zadanie 2) • Minister właściwy ds. nauki (zadanie 3, 4)

Działanie 3.10.	Przygotowanie udziału polskiego przemysłu w programie energetyki jądrowej
------------------------	--

Sposób realizacji	1. Przeprowadzenie kampanii informacyjnej dotyczącej wymogów w produkcji urządzeń dla energetyki jądrowej oraz zebranie informacji od firm przystosowanych do udziału w programie budowy energetyki jądrowej – od 2010 r.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Państwowa Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości • Pełnomocnik rządu ds. polskiej energetyki jądrowej • Minister właściwy ds. gospodarki

Działanie 3.11.	Przygotowanie planów dostosowania sieci przesyłowej dla elektrowni jądrowych
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Analizy i wskazanie optymalnych lokalizacji elektrowni jądrowej pod kątem istniejącej konfiguracji sieci elektroenergetycznej – 2009 r. 2. Analizy wpływu na sieć przesyłową wyselekcjonowanych lokalizacji elektrowni jądrowej celem wskazania optymalnych lokalizacji z punktu widzenia bezpieczeństwa pracy sieci przesyłowej – 2009/2010 r. 3. Przygotowanie planów rozwoju sieci przesyłowej niezbędnych dla przyłączenia elektrowni jądrowych we wskazanych lokalizacjach – 2011/2012 r.
Podmioty komercyjne rekomendowane do realizacji	<ul style="list-style-type: none"> • Operator systemu przesyłowego (zadanie 1 – 3)

Działanie 3.12.	Rozpoznawanie zasobów uranu na terytorium Polski
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zabezpieczenie środków w budżecie państwa w wysokości 2000 tys. zł. na 2010 rok, 2000 tys. zł. na 2011 rok oraz 2000 tys. zł. na 2012 rok oraz dodatkowo środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na badania geologiczne – 2009–2011 r. 2. Przegląd istniejących danych na temat zasobów uranu na terytorium Polski – 2009 r. 3. Opracowanie metodyki rozpoznawania złóż uranu w Polsce – 2010 r. 4. Rozpoznanie budowy geologicznej kraju pod kątem występowania złóż uranu – 2010–2012 r.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Pełnomocnik rządu ds. polskiej energetyki jądrowej (zadanie 1) • Minister właściwy ds. gospodarki (zadanie 1) • Minister właściwy ds. środowiska (zadanie 1 – 4)

Priorytet IV. Rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii, w tym biopaliw

Działanie 4.1.	Wypracowanie ścieżki dochodzenia do osiągnięcia 15% udziału OZE w zużyciu energii finalnej w sposób zrównoważony, w podziale na poszczególne rodzaje energii: energię elektryczną, ciepło i chłód oraz energię odnawialną w transporcie
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sporządzenie planu niezbędnych działań dla wdrożenia dyrektywy 2009/28/WE w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych² – 2009 r. 2. Rozważenie zasadności i ewentualne wprowadzenie rozwiązań mających na celu nadanie statusu celu publicznego inwestycjom w wykorzystanie odnawialnych źródeł energii – 2010 r. 3. Przygotowanie <i>Planu działań na rzecz wzrostu wykorzystania OZE do 2020 roku</i> przedstawiającego ścieżki dochodzenia do 15% udziału OZE w energii finalnej w podziale na energię elektryczną, ciepło i chłód oraz energię odnawialną w transporcie – 2010 r. 4. Analiza niezbędnych zmian prawnych potrzebnych do wprowadzenia dyrektywy w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych – 2010 r. 5. Wdrożenie do krajowego prawa dyrektywy w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych – 2010 r.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. gospodarki (zadanie 1 – 5)

Działanie 4.2.	Utrzymanie mechanizmów wsparcia dla producentów energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych, np. poprzez system świadectw pochodzenia
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Monitorowanie funkcjonowania mechanizmu wsparcia w postaci świadectw pochodzenia pod kątem jego funkcjonalności z punktu widzenia osiągnięcia celów i jego ewentualnego doskonalenia – od 2010 r. 2. Dokonanie analizy efektywności kosztowej mechanizmu wsparcia, ze szczególnym uwzględnieniem formuły opłaty zastępczej, z uwagi na postępujący wzrost cen energii z paliw kopalnych, przy jednoczesnym zagwarantowaniu stabilności funkcjonującego mechanizmu – 2010 r. 3. Wprowadzenie ewentualnych zmian – 2012 r.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. gospodarki (zadania 1 – 3)

² Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych zmieniająca i w następstwie uchylająca dyrektywy 2001/77/WE oraz 2003/30/WE (Dz.U. L 140 z 5.6.2009, str. 16—62)

Działanie 4.3.	Utrzymanie obowiązku stopniowego zwiększania udziału biokomponentów w paliwach transportowych, tak aby osiągnąć zamierzone cele
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zmiana regulacji prawnych dotyczących biokomponentów i biopaliw ciekłych, w szczególności w zakresie: <ul style="list-style-type: none"> ○ zwiększenia udziału biokomponentów w paliwach ciekłych (benzynie i oleju napędowym), ○ zmian sposobu obliczania realizacji Narodowego Celu Wskaźnikowego, ○ umożliwienia przenoszenia nadwyżek dotyczących wypełnienia Narodowego Celu Wskaźnikowego między podmiotami zobowiązanymi do jego realizacji, ○ stworzenia możliwości wypełnienia Narodowego Celu Wskaźnikowego poprzez zastosowanie nowych technologii produkcji biopaliw ciekłych i objęcie tych paliw systemem ulg i zwolnień podatkowych (np. ulgą w podatku akcyzowym). <p>Realizacja zadania – 2010 r.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Dostosowywanie wymagań jakościowych dla biokomponentów i biopaliw ciekłych do nowych norm celem umożliwienia wprowadzania na rynek nowych rodzajów biopaliw ciekłych – praca ciągła. 3. Analiza zasadności utrzymania dotychczasowych instrumentów wsparcia o charakterze podatkowym w związku z zakończeniem w dniu 30 kwietnia 2011 roku funkcjonowania notyfikowanego programu pomocy publicznej – 2010 r. 4. Dokonanie analizy wypełnienia przez biopaliwa ciekłe i biokomponenty produkowane przez istniejące instalacje kryteriów zrównoważoności zawartych w dyrektywie w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych, pod kątem wprowadzenia w nich zmian technologicznych lub zastąpienia nowymi spełniającymi te kryteria – 2012 r.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. gospodarki (zadanie 1 - 4) • Minister właściwy ds. finansów publicznych (zadanie 1)

Działanie 4.4.	Wprowadzenie dodatkowych instrumentów wsparcia zachęcających do szerszego wytwarzania ciepła i chłodu z odnawialnych źródeł energii
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przygotowanie systemu promowania wykorzystania ciepła i chłodu z zasobów geotermalnych (w tym przy użyciu pomp ciepła) oraz energii słonecznej (przy zastosowaniu kolektorów słonecznych) – 2010 r. 2. Dokonanie analizy zasadności wprowadzenia dodatkowych mechanizmów wsparcia dla ciepła i chłodu sieciowego wytwarzanego w odnawialnych źródłach energii – 2010 r. 3. Ewentualne przygotowanie projektu regulacji w zakresie wsparcia ciepła i chłodu sieciowego z OZE – 2011 r.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. gospodarki (zadanie 1 - 3) • Minister właściwy ds. finansów publicznych (zadanie 1- współpraca)

Działanie 4.5.	Wdrożenie kierunków budowy biogazowni rolniczych, przy założeniu powstania do roku 2020 średnio jednej biogazowni w każdej gminie
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przyjęcie przez Radę Ministrów dokumentu „Kierunki rozwoju biogazowni rolniczych w Polsce” – 2009 r. 2. Usuwanie barier rozwoju biogazowni rolniczych zidentyfikowanych w Programie – od 2009 r. 3. Sporządzenie przewodnika dla inwestorów zainteresowanych realizacją budowy biogazowni rolniczych, zawierającego m.in. typowe projekty biogazowni – 2010 r. 4. Przeprowadzenie, we współpracy z samorządem lokalnym, kampanii informacyjnej przekazującej pełną i precyzyjną informację na temat korzyści wynikających z budowy biogazowni – 2010 r. 5. Monitorowanie wdrażania programu – praca ciągła.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. gospodarki (zadanie 1 - 5) • Minister właściwy ds. rolnictwa (zadanie 2) • Minister właściwy ds. środowiska (zadanie 2) • Minister właściwy ds. oświaty i wychowania (zadanie 2) • Minister właściwy ds. spraw finansów publicznych (zadanie 2- współpraca) • Minister właściwy ds. spraw rozwoju regionalnego (zadanie 2) • Jednostki samorządu terytorialnego (zadanie 4)

Działanie 4.6.	Stworzenie warunków ułatwiających podejmowanie decyzji inwestycyjnych dotyczących budowy farm wiatrowych na morzu
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Identyfikacja barier prawnych uniemożliwiających lub utrudniających budowę farm wiatrowych na morzu – 2010 r. 2. Przygotowanie projektów zmian prawnych usuwających zidentyfikowane bariery, w szczególności zmian w ustawie <i>o obszarach morskich RP i administracji morskiej</i> – 2010 r. 3. Dokonanie rozstrzygnięć odnośnie zaangażowania Polski w budowie międzynarodowej morskiej kablowej linii energetycznej („<i>Supergrid</i>”) kluczowej dla rozwoju morskich farm wiatrowych – 2010 r. 4. Wskazanie potencjalnych lokalizacji farm wiatrowych na obszarach morskich RP – 2010 r.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. gospodarki (zadanie 1 - 3) • Minister właściwy ds. gospodarki morskiej (zadanie 2, 4) • Prezes Rządowego Centrum Legislacji (zadanie 2) • Terenowe organy administracji morskiej (zadanie 4)

Działanie 4.7.	Bezpośrednie wsparcie budowy nowych jednostek OZE i sieci elektroenergetycznych, umożliwiających ich przyłączenie z wykorzystaniem funduszy europejskich oraz środków funduszy ochrony środowiska, w tym środków pochodzących z opłaty zastępczej i z kar
Sposoby realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udzielanie wsparcia ze środków publicznych na budowę nowych jednostek OZE, w tym produkujących biokomponenty i biopaliwa ciekłe oraz infrastruktury niezbędnej do przyłączenia OZE w ramach m.in.: <ul style="list-style-type: none"> o Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko” na lata 2007 - 2013, o regionalnych programów operacyjnych na lata 2007 - 2013, o Programów NFOŚiGW dla przedsięwzięć w zakresie odnawialnych źródeł energii, obiektów wysokosprawnej kogeneracji oraz biopaliw. Zadanie realizowane jako praca ciągła. 2. Analiza procedur pod kątem wprowadzenia ewentualnych rozwiązań mających na celu ułatwienie dostępu do funduszy pomocowych zagranicznych i krajowych poprzez zniesienie zbyt restrykcyjnych wymagań i ograniczeń - 2010 r. 3. Opracowanie i uzgodnienie z Ministrem Gospodarki kolejnych programów priorytetowych zasilanych środkami pochodzącymi z opłaty zastępczej i kar – 2010 r.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. gospodarki (zadanie 1, 2) • Minister właściwy ds. środowiska (zadanie 1, 3) • Minister właściwy ds. rozwoju regionalnego (zadanie 1) • Zarządy województw (zadanie 1) • Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (zadanie 1, 2, 3)

Działanie 4.8.	Stymulowanie rozwoju przemysłu, produkującego urządzenia dla energetyki odnawialnej, w tym przy wykorzystaniu funduszy europejskich
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Analiza możliwości rozwoju produkcji urządzeń dla energetyki odnawialnej w Polsce dla potrzeb krajowych i eksportu – 2010 r. 2. Rozpoznanie możliwości i stworzenie warunków do budowy przez polskie przedsiębiorstwa inwestycji w zakresie OZE za granicą, w tym szczególnie w krajach rozwijających się – 2010 r. 3. Wsparcie ze środków Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko” na lata 2007 - 2013 oraz regionalnych programów operacyjnych produkcji urządzeń dla energetyki odnawialnej – od 2009 r. 4. Analiza możliwości wprowadzenia systemu wsparcia dla przedsiębiorców realizujących nowe inwestycje w zakresie produkcji urządzeń dla energetyki odnawialnej oraz ewentualne dokonanie stosownych zmian w prawie – 2012 r. 5. Wpieranie prac nad nowymi technologiami używanymi przy produkcji paliw i energii ze źródeł odnawialnych, przy uwzględnieniu technologii zapewniających stabilność dostarczania tej energii do systemu energetycznego, w tym realizacja przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju zadań wynikających ze strategicznego programu badań naukowych i prac rozwojowych pt. „Zawansowane technologie pozyskiwania energii” – praca ciągła.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. gospodarki (zadanie 1,2,3,4) • Minister właściwy ds. rozwoju regionalnego (zadanie 3) • Zarządy województw (zadanie 3)

	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. finansów publicznych (zadanie 4- współpraca) • Minister właściwy ds. nauki (zadanie 5)
--	---

Działanie 4.9.	Wsparcie rozwoju technologii oraz budowy instalacji do pozyskiwania energii odnawialnej z odpadów zawierających materiały ulegające biodegradacji
Sposób realizacji	1. Wydanie rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków technicznych kwalifikowania części energii odzyskanej z termicznego przekształcania odpadów komunalnych jako energii z OZE – 2010 r.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. środowiska (zadanie 1) • Minister właściwy ds. gospodarki (zadanie 1)

Działanie 4.10.	Ocena możliwości energetycznego wykorzystania istniejących urządzeń piętrzących, stanowiących własność Skarbu Państwa, poprzez ich inwentaryzację, ramowe określenie wpływu na środowisko oraz wypracowanie zasad ich udostępniania
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Inwentaryzacja urządzeń piętrzących stanowiących własność Skarbu Państwa, wg kryteriów wypracowanych przez ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw środowiska i ministrem właściwym do spraw rozwoju wsi – 2011 r. 2. Analiza skompensowanego wpływu energetyki wodnej na środowisko (ocena istniejącej zabudowy hydrotechnicznej, istniejące i projektowane formy ochrony przyrody, stan ichtiofauny) – 2011 r. 3. Wskazanie istniejących piętrzeń będących własnością Skarbu Państwa, które ze względu na interes Skarbu Państwa oraz uzasadniony interes użytkowników wód mogą być wykorzystane na cele energetyczne przez podmioty wykonujące prawa właścicielskie w stosunku do wód – 2012 r. 4. Wypracowanie zasad udostępniania istniejących urządzeń piętrzących, stanowiących własność Skarbu Państwa, na cele energetycznego korzystania z wód podmiotom innym niż podmioty wykonujące prawa właścicielskie w stosunku do wód – 2012 r.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. gospodarki wodnej (zadanie 1 - 4) • Minister właściwy ds. środowiska (zadanie 2, 4) • Minister właściwy ds. rozwoju wsi (zadanie 3) • Minister właściwy ds. Skarbu Państwa (zadanie 3)

Priorytet V. **Rozwój konkurencyjnych rynków paliw i energii**

Działanie 5.1.	Wdrożenie nowego modelu rynku energii elektrycznej, polegającego m.in. na wprowadzeniu rynku dnia bieżącego, rynków: rezerw mocy, praw przesyłowych oraz zdolności wytwórczych, jak również mechanizmu zarządzania usługami systemowymi i generacją wymuszoną systemu
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opracowanie przez operatora systemu przesyłowego krajowego systemu opłat węzłowych w miejsce opartego o ceny uśrednione (model miedzianej płyty) – 2010 r. 2. Podjęcie przez Radę Ministrów decyzji odnośnie wdrożenia modelu oraz przyjęcie programu dochodzenia do tego systemu wraz z zestawem działań osłonowych dla grup i obszarów dotkniętych negatywnymi skutkami wynikającymi z przyjętych rozwiązań – 2010 r. 3. Opracowanie założeń informatycznego systemu wymiany informacji koniecznych do wdrożenia rozwiązań – 2010 r. 4. Zmiana systemu wyceny energii elektrycznej (towaru) i rezerw mocy w kierunku zastosowania cen krańcowych oraz kosztów alternatywnych – 2010 r. 5. Opracowanie przez operatora systemu przesyłowego prawno-organizacyjnej koncepcji umożliwiającej powszechne wdrożenie rozwiązań w obszarze hurtowego rynku energii elektrycznej, z wprowadzeniem rynku dnia bieżącego pozwalającego uczestnikom tego rynku na istotne przybliżenie okresu zawierania kontraktów i przygotowania grafików do rzeczywistego czasu ich realizacji oraz z wprowadzeniem rynków: rezerw mocy, praw przesyłowych oraz zdolności wytwórczych, jak również mechanizmu zarządzania usługami systemowymi i generacją wymuszoną systemu – 2010 r.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. gospodarki (zadanie 2, 4) • Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (zadanie 2, 3)
Podmioty komercyjne rekomendowane do realizacji	<ul style="list-style-type: none"> • Operator systemu przesyłowego (zadanie 1, 3, 5)

Działanie 5.2.	Ułatwienie zmiany sprzedawcy energii, m.in. poprzez wprowadzenie ogólnopolskich standardów, dotyczących cech technicznych, instalowania i odczytu elektronicznych liczników energii elektrycznej
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Określenie katalogu niedozwolonych klauzul umownych w umowach zawieranych z odbiorcami w gospodarstwach domowych – 2010 r. 2. Opracowanie dobrych praktyk w zakresie sprzedaży i umów (np. przyjazny sprzedawca) – 2010 r. 3. Opracowanie standardu umowy między operatorem systemu dystrybucyjnego a sprzedawcą oraz dokonanie nowelizacji <i>Prawa energetycznego</i> w tym zakresie – 2011 r. 4. Upowszechnienie stosowania elektronicznych liczników energii elektrycznej, z wprowadzeniem ogólnopolskich standardów dotyczących cech technicznych,

	<p>instalowania i odczytu tych liczników – 2012 r.</p> <p>5. Wprowadzenie obowiązku stosowania tzw. „kalkulatora taryfowego” przez sprzedawców energii elektrycznej, umożliwiającego odbiorcom tej energii porównywanie handlowych ofert różnych sprzedawców – 2011 r.</p> <p>6. Wprowadzenie zasady, że operator sieci jest właścicielem liczników dla wszystkich odbiorców – od 2011 r.</p>
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. gospodarki (zadanie 1, 3, 5, 6) • Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (zadanie 1,2, 4)
Podmioty komercyjne rekomendowane do realizacji	<ul style="list-style-type: none"> • Sprzedawcy energii elektrycznej oraz operatorzy systemów (zadanie 2, 4)

Działanie 5.3.	Stworzenie warunków umożliwiających kreowanie cen referencyjnych energii elektrycznej na rynku
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie obowiązku upublicznienia części obrotu energią elektryczną – 2010 r. 2. Monitorowanie realizacji nałożonego obowiązku – praca ciągła 3. Zmiana zasad funkcjonowania platform obrotu energią elektryczną, zwiększająca atrakcyjność tego rynku dla kupujących i sprzedających energię – od 2010 r.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. gospodarki (zadanie 1) • Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (zadanie 2)
Podmioty komercyjne rekomendowane do realizacji	<ul style="list-style-type: none"> • Podmioty zarządzające platformami obrotu (zadanie 3)

Działanie 5.4.	Optymalizacja warunków prowadzenia działalności w kraju przez odbiorców energochłonnych dla zapobieżenia utraty konkurencyjności ich produktów sprzedawanych na rynkach światowych
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przygotowanie zmian w prawie mających na celu zapobieżenie pogarszającej się konkurencyjności przedsiębiorstw energochłonnych poprzez np. redukcję czynników kosztotwórczych, w tym związanych z kosztem energii– 2010 r.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. gospodarki (zadanie 1) • Minister właściwy ds. finansów publicznych (zadanie 1)

Działanie 5.5.	Ochrona najgorzej sytuowanych odbiorców energii elektrycznej przed skutkami wzrostu cen tej energii
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przygotowanie i wdrożenie odpowiedniego rozwiązania w ramach krajowego systemu pomocy społecznej dotyczącego ochrony najsłabszych ekonomicznie grup odbiorców energii elektrycznej w gospodarstwach domowych – 2010 r. 2. Przygotowanie i wdrożenie dodatkowego rozwiązania, polegającego na świadczeniu pomocy najuboższym grupom odbiorców energii elektrycznej przez przedsiębiorstwa energetyczne w ramach opracowywanych przez nie programów pomocy (tzw. zasada odpowiedzialności społecznej biznesu CSR – <i>Corporate Social Responsibility</i>) w sektorze elektroenergetyki w warunkach konkurencyjnego rynku energii elektrycznej – 2010 r.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. zabezpieczenia społecznego (zadanie 1) • Minister właściwy ds. gospodarki (zadanie 1, 2)

Działanie 5.6.	Zmiana mechanizmów regulacji wspierających konkurencję na rynku gazu i wprowadzenie rynkowych metod kształtowania cen gazu
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opracowanie i wdrożenie regulacji zmierzających do odejścia od taryfowania działalności obrotowej, w tym wdrożenie: <ul style="list-style-type: none"> ○ zasad efektywnego dostępu do infrastruktury gazowej, ○ modelu entry-exit, ○ koncepcji wirtualnego punktu sprzedaży gazu, ○ modelu rynku pozwalającego na rozdzielenie przepływów fizycznych od handlowych, ○ rynkowych zasad bilansowania. ○ modelu rynku pozwalającego na efektywną zmianę sprzedawcy, Termin realizacji – 2010 r. 2. Opracowanie modelu regulacji sektora nakierowanego na stopniowe odchodzenie od taryfowania działalności obrotowej (w tym dostosowanie modelu regulacyjnego do warunków określonych w zadaniu 1) – 2010 r. 3. Opracowanie mapy drogowej dojścia do konkurencyjnego rynku gazu, określającej pakiet działań eliminujących bariery rynkowe i zapewniających faktyczny rozwój rynku gazu, z uwzględnieniem następujących zagadnień: <ul style="list-style-type: none"> ○ uwarunkowania infrastrukturalne rozwoju konkurencji, w tym rozbudowa i modernizacja sieci przesyłowej i dystrybucyjnej oraz infrastruktury magazynowej pod kątem korzystania z zasady TPA, ○ zapewnienie dostępu do infrastruktury gazowej, ○ przygotowanie założeń do regulacji prawnych umożliwiających wdrażanie zasad konkurencji, ○ wdrożenie zasad zmiany sprzedawcy, ○ rozszerzenie dostępu do źródeł gazu dla podmiotów działających na rynku. Termin realizacji – 2010 r. 4. Wdrożenie mapy drogowej – od 2010 r.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. gospodarki (zadanie 1, 4) • Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (zadanie 1 – 4) • Minister właściwy ds. Skarbu Państwa (zadanie 4)

	<ul style="list-style-type: none">• Minister właściwy ds. środowiska (zadanie 4)
Podmioty komercyjne rekomendowane do realizacji	<ul style="list-style-type: none">• Operatorzy systemów gazowych (zadanie 4)

Priorytet VI. Ograniczenie oddziaływania energetyki na środowisko

Działanie 6.1.	Stworzenie systemu zarządzania krajowymi pułapami emisji gazów cieplarnianych i innych substancji
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Określenie zasad funkcjonowania i wprowadzenie w Polsce krajowego systemu finansowania zielonych inwestycji, w ramach którego środki uzyskane ze zbycia w latach 2009 – 2012 jednostek emisji, przyznanych w ramach protokołu z Kioto, będą przeznaczane na dofinansowanie realizacji programów lub projektów, związanych z ochroną środowiska, w szczególności z ograniczeniem lub unikaniem krajowej emisji gazów cieplarnianych – 2009 r. 2. Opracowanie krajowego programu redukcji emisji w celu wypełnienia zobowiązań nałożonych na Polskę w przypadku przekroczenia lub niebezpieczeństwa przekroczenia krajowego pułapu emisji. 3. Opracowanie oceny potencjału redukcji emisji gazów cieplarnianych w Polsce – 2010 r. 4. Funkcjonowanie systemu zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji i realizacja zadań KOBIZE (Krajowego ośrodka bilansowania i zarządzania emisjami) oraz zadań dotyczących monitorowania wielkości emisji substancji objętych tym systemem – praca ciągła.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. środowiska (zadania 1, 2,4) • Minister właściwy ds. gospodarki (zadanie 3) • Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (zadanie 4)

Działanie 6.2.	Wprowadzenie w wytwarzaniu energii elektrycznej i ciepła dopuszczalnych produktowych wskaźników emisji jako narzędzia pozwalającego zmniejszać poziomy emisji SO₂ i NO_x, w tym osiągnąć pułapy ustalone w Traktacie Akcesyjnym dla Polski
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przygotowanie projektu ustawy o systemie bilansowania i rozliczania wielkości emisji dwutlenku siarki i tlenków azotu dla dużych źródeł spalania – 2010 r. 2. Wypracowanie zakresu działań związanych z wdrożeniem nowej dyrektywy IED/IPPC (o emisjach przemysłowych) – 2012 r.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. środowiska (zadanie 1, 2) • Prezes Rządowego Centrum Legislacji (zadanie 1) • Minister właściwy ds. gospodarki (zadanie 2)

Działanie 6.3.	Realizacja zobowiązań wynikających z nowej dyrektywy ETS dla elektroenergetyki i ciepłownictwa
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Określenie listy instalacji wytwarzających energię elektryczną – istniejących oraz fizycznie rozpoczętych do końca 2008 r. – kwalifikujących się do skorzystania z okresu przejściowego oraz konsultacja wykazu z Komisją Europejską – 2009 – 2011 r. 2. Opracowanie ścieżki obniżania emisji CO₂ w instalacjach korzystających z okresu przejściowego w zakresie obowiązku zakupu wszystkich uprawnień do emisji CO₂ na aukcjach – 2010 r. 3. Opracowanie standardów pozwalających na realizację ww. ścieżki w oparciu o metodę wskaźników wielopaliwowych lub emisje z lat 2005-2007 instalacji objętych systemem ETS – 2010 r. 4. Opracowanie krajowego planu inwestycji umożliwiających redukcję emisji CO₂ uwzględniającego modernizację i doposażenie infrastruktury energetycznej, rozwój technologii czystego węgla, dywersyfikację struktury paliwowej oraz źródeł dostaw paliw – 2010 r. 5. Opracowanie wniosku do Komisji Europejskiej dotyczącego przyznania bezpłatnych uprawnień, zawierającego metodologię rozdziału na lata 2013 - 2019 uprawnień do emisji gazów cieplarnianych dla wytwórców energii elektrycznej – 2010 r. 6. Przygotowanie listy instalacji ciepłowniczych oraz wysokosprawnej kogeneracji w odniesieniu do wytwarzania energii cieplnej i chłodu, które mogłyby otrzymywać bezpłatne uprawnienia w oparciu o wskaźniki określone w procesie komitologii – 2010 r. 7. Rozważenie możliwości oraz podjęcie działań na rzecz zmiany nowej dyrektywy ETS w kierunku pełnego uwzględnienia specyfiki gospodarek opartych na węglu – 2012 r.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. gospodarki (zadanie 1 – 7) • Minister właściwy ds. środowiska (zadanie 7) • Urząd Komitetu Integracji Europejskiej (zadanie 7)

Działanie 6.4.	Wykorzystanie przychodów z aukcji uprawnień do emisji CO₂ do wspierania działań ograniczających emisję gazów cieplarnianych
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opracowanie systemu i zasad dysponowania przychodami z aukcji uprawnień do emisji CO₂ – 2010 r. 2. Ustalenie priorytetów wykorzystania przychodów z aukcji uprawnień do emisji CO₂, w tym uwzględniających wsparcie: <ul style="list-style-type: none"> ○ doskonalenie technologii zgazowania węgla, ○ rozwoju wykorzystania odnawialnych źródeł energii, ○ budowy nowych jednostek wysokosprawnej kogeneracji, zobowiązanych do zakupu od 2013 r. 100% uprawnień do emisji CO₂ ○ budowy instalacji CCS oraz prac badawczych w tym zakresie, ○ badań i rozwoju w zakresie ogniw paliwowych nowej generacji i gospodarki wodorowej. <p>Realizacja działania – 2010 r.</p>

Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. gospodarki (zadanie 1, 2) • Minister właściwy ds. finansów publicznych (zadanie 1) • Minister właściwy ds. środowiska (zadanie 1, 2) • Minister właściwy ds. nauki (zadanie 2)
----------------	---

Działanie 6.5.	Wprowadzenie standardów budowy nowych elektrowni w systemie przygotowania do wychwytywania CO₂ oraz określenie krajowych możliwości geologicznego składowania dwutlenku węgla
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udział w pracach Komisji Europejskiej nad wypracowaniem standardów budowy nowych elektrowni w systemie przygotowania do wychwytywania CO₂ – od 2009 r. 2. Wdrożenie do polskiego prawa dyrektywy o geologicznym składowaniu CO₂³ – 2011 r. 3. Przeprowadzenie kampanii informacyjnej dla społeczeństwa na temat najważniejszych aspektów technologii CCS – do 2012 r. 4. Realizacja <i>Programu rozpoznawania formacji i struktur do bezpiecznego geologicznego składowania dwutlenku węgla oraz ich monitorowania</i> – 2009–2012 r. 5. Opracowanie i przyjęcie raportu zawierającego informacje uzyskane podczas realizacji programu – 2012 r.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. gospodarki (zadanie 1, 3) • Minister właściwy ds. środowiska (zadanie 2 - 5)

Działanie 6.6.	Aktywny udział w realizacji inicjatywy Komisji Europejskiej, dotyczącej budowy obiektów demonstracyjnych dużej skali, w zakresie technologii wychwytywania i składowania dwutlenku węgla (CCS)
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podejmowanie wszechstronnych działań na forum UE na rzecz umieszczenia 2 polskich instalacji CCS na liście projektów demonstracyjnych Komisji Europejskiej dofinansowanych z puli uprawnień w rezerwie dla nowych instalacji w systemie ETS – 2009/2010 r. 2. Określenie instrumentów wsparcia dla polskich projektów CCS – 2009 – 2010 r. 3. Rozważenie możliwości i podjęcie decyzji w sprawie wsparcia rozwoju technologii CCS w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko – 2009 – 2010 r. 4. Rozpoczęcie realizacji dwóch projektów – 2009 – 2010 r. 5. Przygotowanie krajowego programu flagowego w zakresie rozwoju czystych technologii węglowych, w tym CCS – 2010 r.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. gospodarki (zadanie 1, 2, 3, 5) • Minister właściwy ds. rozwoju regionalnego (zadanie 3)
Podmioty komercyjne	<ul style="list-style-type: none"> • Przedsiębiorstwa energetyczne (zadanie 4)

³ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/31/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie geologicznego składowania dwutlenku węgla oraz zmieniająca dyrektywę Rady 85/337/EWG, Euratom, dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/60/WE, 2001/80/WE, 2004/35/WE, 2006/12/WE, 2008/1/WE i rozporządzenie (WE) nr 1013/2006 (Dz.U. L 140 z 5.6.2009, str. 114—135)

rekomendowane do realizacji	
-----------------------------	--

Działanie 6.7.	Wykorzystanie technologii CCS do wspomaganie wydobycia ropy naftowej i gazu ziemnego
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> Opracowanie programu wskazującego m.in. potencjalne możliwe miejsca wykorzystania technologii CCS do wspomaganie wydobycia ropy naftowej i gazu ziemnego wraz z harmonogramem realizacji – 2010 r. Rozważenie możliwości i ewentualne włączenie prac nad metodami wspomaganie wydobycia ropy naftowej i gazu ziemnego przy użyciu CO₂ do Krajowego Programu Badań – 2011 r.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> Minister właściwy ds. środowiska (zadanie 1) Minister właściwy ds. gospodarki (zadanie 1) Minister właściwy ds. Skarbu Państwa (zadanie 1) Minister właściwy ds. nauki (zadanie 2)
Podmioty komercyjne rekomendowane do realizacji	<ul style="list-style-type: none"> Spółki sektora paliwowego (zadanie 1)

Działanie 6.8.	Zintensyfikowanie badań naukowych i prac rozwojowych nad technologią CCS oraz nowymi technologiami pozwalającymi wykorzystać wychwycony CO₂ jako surowiec w innych gałęziach przemysłu
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> Zabezpieczenie środków w wysokości co najmniej 100 mln złotych w latach 2010 - 2012 na dofinansowanie prac naukowo-badawczych w ww. obszarze. Stworzenie w ramach funkcjonowania Narodowego Centrum Badań i Rozwoju platformy współpracy pomiędzy sektorem nauki a przedsiębiorstwami – praca ciągła. Ogłoszenie konkursów na wybór projektów do wsparcia – 2009 r.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> Minister właściwy ds. nauki (zadanie 1) Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (zadanie 2, 3)

Działanie 6.9.	Gospodarcze wykorzystanie odpadów węgla
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> Wdrożenie w przedsiębiorstwach górniczych działań dla ograniczenia ilości odpadów powstających przy eksploatacji węgla – 2010 r. Udostępnianie zainteresowanym podmiotom odpadów powstających przy eksploatacji węgla, składowanych na powierzchni – praca ciągła. Analiza możliwości zastosowania oraz ewentualne wprowadzenie mechanizmów finansowych zachęcających podmioty do gospodarczego wykorzystania odpadów węgla – 2011 r.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> Minister właściwy ds. gospodarki (zadanie 1, 3)
Podmioty komercyjne rekomendowane	<ul style="list-style-type: none"> Spółki węglowe (zadanie 1, 2)

do realizacji	
---------------	--

Działanie 6.10.	Zwiększenie wykorzystania ubocznych produktów spalania
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wdrożenie dyrektywy 2008/98/WE o w sprawie odpadów⁴, w szczególności wprowadzenie przepisów wspierających wykorzystanie przemysłowe ubocznych produktów spalania – 2010 2. Rozważenie możliwości i ewentualne włączenie prac nad technologiami przetwarzania odpadów energetycznych, w szczególności popiołów wysokowapniowych do krajowego programu badań – 2011 r.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. środowiska (zadanie 1) • Minister właściwy ds. nauki (zadanie 2)

Działanie 6.11.	Stosowanie zamkniętych obiegów chłodzenia o dużej efektywności w elektrowniach i elektrociepłowniach
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opracowanie systemu finansowego motywującego wytwórców energii do stosowania technologii wodooszczędnych – 2011 r. 2. Zmiana obowiązujących przepisów w zakresie środków finansowo-prawnych określonych w ustawie - <i>Prawo ochrony środowiska</i> – 2011 r.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. gospodarki wodnej (zadanie 1) • Minister właściwy ds. środowiska (zadanie 1, 2)

Działanie 6.12.	Zdiagnozowanie możliwości występowania w sektorze energetycznym niezamierzonej produkcji trwałych zanieczyszczeń organicznych (dioksyn i furanów)
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Określenie wpływu zawartości soli nieorganicznych chloru (KCl, NaCl, CaCl₂) w węglu kamiennym na wysokość emisji dioksyn i furanów w Polsce (PCDD/F) – 2011 r. 2. Podjęcie działań mających na celu ograniczenie produkcji tych zanieczyszczeń w sektorze energetycznym, w przypadku zdiagnozowania znaczącego wpływu tego sektora na ich krajową produkcję – 2012 r.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. środowiska (zadanie 1, 2)

⁴ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy (Dz.U. L 312 z 22.11.2008, str. 3—30)

Działanie 6.13.	Wsparcie działań w zakresie ochrony środowiska z wykorzystaniem m.in. funduszy europejskich
Sposób realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wsparcie projektów w zakresie ograniczenie ilości zanieczyszczeń w energetyce z wykorzystaniem Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko” na lata 2007 - 2013 oraz regionalnych programów operacyjnych – praca ciągła. 2. Wsparcie projektów w zakresie ochrony środowiska ze środków funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej, w szczególności poprzez realizację: <ul style="list-style-type: none"> ○ Programu dla przedsięwzięć w zakresie ograniczenia emisji lotnych związków organicznych, ○ Programu dla przedsięwzięć w zakresie ograniczenia emisji z energetycznego spalania paliw Zadanie ma charakter pracy ciągłej. 3. Wsparcie projektów w zakresie redukcji emisji ze środków krajowego funduszu klimatycznego – od 2011 r. 4. Ustanowienie wieloletniego programu ograniczenia emisji z procesów spalania w mieszkalnictwie, mający na celu: redukcję zapotrzebowania ciepła do celów grzewczych, zastąpienie paliw stałych paliwami przyjaznymi dla środowiska oraz wykorzystanie dla potrzeb domowych odnawialnych źródeł energii – 2011 r.
Odpowiedzialni	<ul style="list-style-type: none"> • Minister właściwy ds. środowiska (zadanie 1 – 4) • Zarządy województw (zadanie 1)